

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat,
Bulev. Rezele Ferdinand 4/22,
(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad,

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Mecselelnek naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egyes évre	— —	1080 Lel
Fél évre	— —	540 Lel
Negyed évre	— —	270 Lel
Havonta	— —	90 Lel

Előfizések díjszabás szerint.

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lel

VASÁRNAP — — — 6 Lel

Bucurestiben 50 banival több.

Groteszk játék.

A Maniu kormánya alatt működő közoktatásügyi bizottság olyan határozatot hozott, amelyre kétségbeejtően súlyosodik Angheliescu volt liberális miniszter kisebbségeket elnyomó iskola-politikájának szelleme. A demokráciát, megértést és egyenlő elbánást ígérő nemzeti-parasztpárti kormány idejében, még akkor is bántó csalódást jelent a magyarság szempontjából a tegnapi határozat, ha Maniu miniszterelnök és Costachescu közoktatásügyi miniszter megnyugtató nyilatkozatainak szépségtapaszával igyekeznek azt enyhíteni. Törvényjavaslat készül a kisebbségi oktatásról, a magyar ifjúság idegeit gyilkoló érettségi vizsgálatok megváltoztatásáról és a javaslatot előkészítő bizottság valóban eszközölt változtatásokat, csak hogy azok olyanok, hogy nincsen bennük köszönet. Minden marad a régiben, de ezentul csupán kisebbségi nyelveket nem beszélő állami tanárok lehetnek az érettségi biztosok, minden úgy lesz, ahogy volt, csak a kisebbségi tanulók helyzetét teszik még elviselhetlenebbé az iskolákban.

Nem kell komolyan venni őket, mondotta a miniszterelnök, nem szabad megijedni tőlük, szólt a közoktatásügyi miniszter. Mi pedig kérdezzük: Ha azokat az urakat a törvényjavaslatot előkészítő bizottságban nem kell komolyan venni, akkor miért biznak rájuk ilyen nagyfontosságú dolgokat? Vagy pedig mumusként ültették őket a zöld asztal mellé, akiktől „nem szabad megijedni?” Furcsa és groteszk dolognak látszik, innen letről nézve a kormány álláspontja a kisebbségi oktatás reformjával kapcsolatban. Mi a tiz esztendei ígéretek halmazából kikerestük magunknak igazságainkat. Nem vártunk a nemzeti-parasztpárti kormánytól sem többet, jobbat, mint amit jogaink révén megkövetelhettünk. Tudomásul vettük, hogy nincsen módjában a kormánynak rövid pár hónap alatt jóvátenni azokat a súlyos hibákat, amelyeket az előbbi kormányok velünk szemben elkövettek, de annyit elvárhattunk volna a gyulafehérvári határozatok megalkotó, a párisi kisebbségi szerződést aláíró nemzeti kormánytól, hogy sérelmeinket ne szaporítsa és ne tegye fájdalmasabbá kisebbségi sorsunkat.

Néhány nappal ezelőtt egy rendelet előírta, hogy a kisebbségi oktatóknak fizetésüknek bizonyos hányadát illeték címen kell lefizetni. Ez a rendelkezés is kellemetlen csalódást hozó kontrasztja a kormány beígért politikájának. Hiszen tudjuk mi is és tudják fent, hogy a szerény javadalmazású kisebbségi oktatóknak milyen terhet jelent ez az intézkedés és most jött a közoktatásügyi minisztérium rendelete, amely alkalmas arra, hogy a sok csalódás miatt amúgy is labilissá vált bizalmunk végleg semmivé törpüljön. Lépten nyomon megtanítanak bennünket az események arra, hogy a magyarságnak saját erejére támaszkodva kell küzdenie jogaiért. Az ígéretekkel torkig vagyunk, a csalódásokkal szintén. És ha a kormány számít a magyar kisebbségek kulturális erejére, amelyre számítani kell, mert nem lehet mellette behuny szemekkel elhaladnia, úgy ne ígéretekkel, de tettekkel igazolja, hogy még ma is a gyulafehérvári határozatok alapján áll és azoknak megvalósításához nemcsak ereje, de akarata is van.

A liberálisok egyelőre tartózkodnak a kormánybuktatási akciótól

A liberális párt végrehajtó bizottságának ülése. — A német kisebbség hivatalosan résztvesz az egyesülési ünnepségeken.

(Az Aradi Közlöny bucuresti tudósítójának távirata.) Ma reggel a liberális párt végrehajtó bizottsága ülést tartott. Bratianu Vintila expozéjában kritikát gyakorolt a kormány közigazgatási reformtervezete, valamint a stabilizáció módja felett. Kijelentette, hogy a liberális párt elvben résztvesz az egyesülési ünnepségen, de csak olyan feltétel mellett, ha a kormány nem ad politikai színezetet az ünnepségeknek.

Bratianu Vintila hajlandó aláírni az egyesülési ünnepségek aranykönyvét, de csak abban az esetben, ha tudja, hogy az mit tartalmaz.

Kijelentette továbbá, hogy a liberálisok nem indítanak kormánybuktató akciót, mert ennek az ideje még nem érkezett el. Elesen kelt a levante egyesületek megszervezése ellen és visszautasította azt az akciót, amelyet ezek az ifjúsági egyesületek most készítenek elő.

Az erdélyi német néptanács tegnap Sibuban ülést tartott, amelyen végleges határozatot hozott az egyesülési ünnepségekkel kapcsolatban. Kimondták, hogy a német kisebbség hivatalosan résztvesz az egyesülési ünnepségeken.

Berlinben ma helyreállt a rend.

Ma hajnalban véget értek a harcok. — Orosz kéz intézte a tüntetéseket, amiknek 22 emberélet esett áldozatul. — A kommunista képviselők a „vétkes” rendőrtisztek megbüntetését követelik.

Ma délután Münchenben véres kommunistazavargás tört ki.

Berlinből jelentik: A rendőrség letartóztatta azt a kommunistát, aki merényletét kísérelt meg a berlini rendőrfőnök ellen. Berlinben egyébként helyreállt a rend.

Az utolsó lövések a kommunisták és a rendőrség között ma hajnalban 4 órakor dördültek el.

A rendőrség azóta teljes készületben van és vigyáznak arra, nehogy kiújuljanak a zavargások. Ha a harcok nem ismétlődnek meg, akkor a készültséget lefúják és hétfőre ismét visszanyeri normális képét a német főváros.

Az éjszaka érkezett jelentések szerint, a mai nap nyugodtan telt el. Tüntetések sehol sem voltak és a délelőtti folyamán a rendőrség visszavonta az erősítéseket. Este kilenc órára azonban ismét szigorú ostromállapot lépett életbe a veszélyeztetett városrészekben. Este kilenc óráig a rendőrség megengedte az üzletek nyitvatartását, de a járókelőket szigorúan igazoltatták. Estére az ostromállapot életbeléptetése után szigorúan tilos volt a lakóházak ablakainak kivilágítása és mindenkit, aki indokolatlanul az utcán tartózkodott, a rendőrségi ügyeletekre kísérték. Ezekben a városrészekben a nap folyamán megindult a villamosforgalom. Az autó- és kocsiforgalom továbbra is szünetel. A kommunisták gipszet és cementet hintettek a villamos sinekre, hogy akadályt gördítsenek a forgalom megindulása elé, azonban az akadályokat idejekorán sikerült elhárítani.

A rendőrség politikai osztálya megállapította, hogy

a véres tüntetéseket orosz kéz által irányított társaság rendezte.

Hivatalos jelentés szerint, tizenkilenc halottja és

harminchat súlyos sebesültje van a tüntetéseknek. A könnyebben sebesültek száma több százra rug. Ezzel szemben a lapok szerint, huszonketten haltak meg a tüntetések alatt. A rendőrség kétezer embert helyezett őrizetbe, akik közül többet igazoltatásuk után szabadonbocsátottak.

A véres zavargásoknak visszhangja lesz a parlamentben. Több kommunista képviselő interpellációt jelentett be és követelni fogják Zörgiebel rendőrfőnök elmozdítását és a „vétkes” rendőrtisztek szigorú megbüntetését. A Stadtbahn egyik vasuti kocsiában egy ládát találtak ma délután, amelyben négyszáz darab dum-dum löveg volt. A rendőrség valószínűnek tartja, hogy a kommunisták részére, a tüntetések alkalmára érkezett a láda Berlinbe. A nyomozás megindult ebben az irányban is.

A kommunisták által inscenált sztrájkok szintén vannak. Több gyár munkásai ismét munkába állottak és az Abend felszólítja a sztrájkoló munkásokat, hogy hétfőn ismét álljanak munkába.

Münchenből jelentik: Az itteni kommunisták a berlini események hatása alatt ma délután zavargásokat kíséreltek meg. Nagy gyűlést hívtak egybe, amit azonban a rendőrség nem engedélyezett. Ennek dacára mégis összegyűltek, azonban szétoszlatták őket. A gyűlés végén mintegy száz ember Giering külvárosban hatalmas demonstrációt rendezett, amelynek folyamán véres összeütközésre került a sor a rendőrség és a kommunisták között. A dulakodás alatt az ablakokból közepre zúdították a rendőrökre. Több ember megsebesült. Negyven embert letartóztattak, azonkívül lezárták az összes utcákat, ahol a demonstráció folyt.

Megválasztották az új osztrák kormányt.

Kedden teszi le az esküt az új osztrák kabinet.

Bécsből jelentik: A nemzeti tanács mai gyűlésén 89 szavazattal, 50 ellenben megválasztották az új osztrák kormányt. A hivatalos jelölő lista ellen a szociáldemokraták, míg mellette az összes többi pártok szavaztak.

A kormány összetétele a következő: kancellár: dr. Streeruvitz Ernő (keresztényszocialista), alkancellár: Schony (gazdaszövettség), pénzügyminiszter: Mittelberger (ker. szoc.), kultuszminiszter: dr. Czernacz (ker. szoc.), igazságügyi: Slama (nagy-német), ka-

reskedelmi miniszter: dr. Schürff (nagy-német), népjóléti: Resch (ker. szoc.), hadügyminiszter: Vaugoin (ker. szoc.) A választás után a nemzeti tanács elnöke nagy beszédet intézett a megválasztott kabinet tagjaihoz, rámutatva nagy-német elődjeiknek áldásos munkásságára, amit a fiatal köztársaság érdekében fejtettek ki és kérte őket, hogy munkájukat ebben a szellemben folytassák. Az új kormány tagjai kedden teszik le az esküt.

Diktatura ellen való szervezkedés a leventemozgalom.

Kolozsvárról indul ki a szervezkedés. — A kisebbségeket is bele akarták vonni a leventeszervezetekbe. Egy kormánypárti politikus nyilatkozata.

Chajrói táviratozzák: Az utóbbi időben elég volt példa arra, hogy egy esemény olyan hatalmas sajtókampányt idézett volna elő, mint a levente egyesületi megszervezése, amely nemcsak a politikai köröket, hanem a közvéleményt is állandóan foglalkoztatja. Munkatársunknak alkalma volt ebben az ügyben beszélgetést folytatni egy tekintélyes és befolyásos nemzeti-parasztpárti politikussal, aki az alábbi felvilágosítást adta:

— Kolozsvárról indult ki a mozgalom, amelynek csiráját a Chemareaban kell keresni. A nemzeti-parasztpárt kormányra jutásakor nyugodtan tartotta kezében az ország vezetését, mert a külföldi kölcsön megkötése és a stabilizáció előtt állott. Amikor ezek megtörténtek, az ellenzéki pártok köreiben gyanús mozgolódás volt észlelhető. Azok a körök is

mozgolódtak, amelyek tíz éven keresztül ellenőrzés nélkül és teljhatalommal birtokolták a hatalmat. A nemzeti-parasztpárt pontos értesüléseket kapott arról, hogy ezek a körök meglepetéseket készítenek elő.

— Őszintén megmondhatom — folytatta informátorunk — hogy

diktatúrát akartak csinálni Olasz, spanyol és jugoszláv mintára.

Nekünk ez ellen védekezni kellett, oda fordultunk tehát, ahova ellenzéki küzdelmeink idején mindenkor bizalommal fordulhattunk: az erdélyi faluhoz.

— Nem akartunk és nem akarunk semmiféle különleges célt elérni ezzel a szervezkedéssel. Nem a munkásság és a baloldali irányzat ellen akartunk szervezkedni, hanem a jobb oldal és a titokban készülő diktatura ellen. Elárulhatom, hogy ebbe az ifjúsági szervezkedésbe a kisebbségeket is be akartuk vonni. Maniu Gyula miniszterelnök hozzá is járult ahhoz, hogy a kisebbségek is ilyen falusi ifjúsági egyesületeket alakítsanak, amelyeknek célját a polgári erények ápolása, a rendszert propagálása és a kulturális élet fejlesztése képezi.

FRIEDMANN női kalapok

26 éve felentik az izlést, a divatot és olcsó árakat.

Budapest, VI., Király-u. 8. (udvarban).

E lapra hivatkozók kedvezményben részesülnek.

TÁRCA.

A százéves Billroth.

Írta: Werner Sándor dr.

Abbázia, 1929. április,

Ahogy itt ülök a „Nordstranden“, a bórától felborzolt, máskor buzavirágkék Quarnero partján és elnézem, hogy az Adria komoly tengerszele hogyan viaskodik a szürke felhők közti azurkékblől elő-előbuvó hideg napsugárral, összegubbaszkodva hátat kell, hogy fordítsak a parti padon a tavasz és a tél e késői küzdeimének, amelyből csak a didergés, meg a kifagyott, kiszáradt pálmák skelétszerű zörgése jut osztláyrészemül. A viszontagságos időjárásnak kitett klemátiszok, jácintok és azaleák ideszineskednek ugyan, de a berzenkedő tengerről ideütyülő fürge szél ugyancsak zordonan tépi a kezemből az újságlapokat. És mikor már csak egy pusztá lap marad a kezemben, azon aztán elmerenghetek, hogyan olvad különös harmóniába az előttem meredő, hullámosra faragott, reliefes sziklafal és a távoli hírek szürke betűinek beszélő együttlése.

Milyen sajátos játéka a véletlennek, a mely szeszélyes, kegyes és kegyetlen kiosztója minden boldogságoknak és minden megrázó sorstragédiáknak, a mohos sziklafal reliefes lapja és az újságos betűk együtt szólalnak meg és vonzó, érdekes összhangban nyomulnak érzéseim, emlékeim homlokterébe. A sziklafal pompás bronzreliefjéről egy heroszi fej tekint alá, a homloka, a távolba nézése, a tekintetének emelkedettsége, arcélének nemes, gyöngéd és mégis hatalmas lendülete, hullámzó szakál-

la a ragyogó cinquecento valamelyik nagy-szerű emlékét juttatja eszembe, talán a felséges Tiziant, a nagy Lionardót, talán a Michel Angelo dörgelemes Mózesét. A dombormű Billrothot, a nyolcvanas évek bécsi hírneves orvosprofesszorát ábrázolja, alatta a felírás: „a hely nagyszerű felismerőjének és fellendítőjének“.

Billroth sokszor, élete alkonyán is e helyen pihente ki az orvosi alkotás, a kutatások, a dicsőségek és keserőségek — egy élet fáradalmait.

Fentről, a magasságból itt ragyogott le rá az óriási kék-fehér, örökkön való égboltozat, a nap piros-sárgán sugarazta be a parti sziklák között csillogó fővényt és a tudós fáradt szeme az azurvonalu hullámokon tuli messze-ségbe kapcsolódott. Billroth fantáziás lelke itt titokzatos mélységek regéit érezhette, látta az élet pezsgő színét, amely kiült az arcokra, a napfényes gyönyört és a mozgások gyöngyöző, éledő ritmusát szivta magába. A hatalmas ember, a mindenható sebész lelke átadhatta itt magát szépséges és titkon dédelgetett műzsájának: a zenének. Mert a tenger szavából, harsogásából, hízegő dorombolásából fuvolák, harsonák, dobok, hegedűk, gordonkák, nagybőgők akkordjait hallotta Billroth, a sebész és a zongora billentyűin itt adta vissza szonátaiban, dalaiban Brahms barátjának művészetével versenyre kelvén, emberi igazi nagy megérzéssel. Itt született meg az ő mélységes tartalmu elgondolása is:

— Es gibt zu den trivalsten Torheiten unserer Zeit in Wissenschaft und Kunst eine Art von Gegensatz sehen zu wollen. Die Fantasie ist die Mutter beider.

Combiné és gummi
fűzők,

melltartók raktáron és
mérték után készít

Kőszegi R.

- fűzőkészítő

Budapest, VIII. Rákóczi-ut 9.

Súlyos ítélet a Nagy István-ügyben

Budapestről jelentik: Az annak idején nagy szenzációt keltett Nagy István dr. törvényszéki bíró bűnpörében, ma délelőtt 10 órakor mondotta ki az ítéletet a törvényszék Pataytanácsa. A súlyos ítélet általános feltűnést keltett, amennyiben Nagy Istvánt megvesztegetés, hivatali sikkasztás és hivatalos hatalommal való visszaélés miatt három évi és hat hónapi börtönre, illetve hivatalvesztésre ítélte. A vizsgálati fogsággal huszonegy hónapot kitöltöttnek vett a bíróság. Dr. Gazda György szakértőt, mint bűnsegédet, kilenc hónapi börtönre, dr. Fazekas Endre ügyvédet egy évi börtönre ítélték.

Csak állampolgárok kaphatnak személyazonossági igazolványt.

Bucurestiből jelentik: A belügyminisztériumtól ma rendelet érkezett az aradi prefekturára a személyazonossági igazolványokra vonatkozólag. A minisztérium közli, hogy tudomására jutott, hogy egyes városokban és megyékben olyanok is kapnak személyazonossági bizonyítványt, akiknek az állampolgársága még rendezetlen. Felkéri ezért az illetékes hatóságokat, hogy a jövőben csak azoknak szolgáltassanak ki személyazonossági bizonyítványt, akik rendezték állampolgárságukat.

Az újságlapra tapad a tekintetem: Wienben Billroth-centennáriumot ülnek. Hívós sorokban pár szó: Billroth, a tudós sebészprofesszor, a zeneművész, az orvos, a gyomorsebészlet megalapítója, az emberiség egyik legnagyobb jótevője ünnepet kapott, melyet az orvosi fakultás és a zenebarátok egyesülete rendezett Bécsben, ahol ő az orvosegyetel felvirágoztatója és istápolója volt. Szürke, hivatalos ünnepség volt a Billroth-emlék előtt, azután az egyetem aulájában és a hangversenyteremben, ahol a külföld — hiszen ő az egész világé, mindnyájunké volt — alig volt képviselve. Billroth nagysága és génusza nem ilyen méretű megnyilatkozást érdemelt volna. A mai generációnak alig van fogalma Billroth csodás nagyságáról, csak akik szemtől-szembe látták, hallották őt: tanítványai, munkatársai regéinek róla, a régi idők e tudós heroszárol és amikor hódolatteljes megilletődéssel emlékeznek ezek az ő famulusai, tőlük kapjuk igazi képét Billroth emberi, orvosi nagyságának.

Egy kis északnémet falucska korán elhunyt lelkészének a fia volt Billroth Theodor, aki anyja kívánságára az egyformán szeretett zené és orvosi pályák közül az utóbbit választotta. Kis német egyetemű városok nagy orvosai voltak a tanítómesterei, mintaképei, a míg Berlinbe került, ahol — miután magánpraxisában egyetlen betegre sem tudott szert tenni — a híres Langenbeck-klinika tanársegéde, majd magántanára lett. Pályája innen már gyorsan ivel feléle és Zürichben már mint korszakalkotó ujtót látjuk, aki felismeri korát megelőzve a sebláz okát, a hőmérőt átvizsi a belgyógyászatból a sebészet terére és kimondja, hogy minden húsát félre lőkve, a

Három párt kerül egymással szembe az angol választásokon.

Lloyd George programja. Mit akar a Labour Party? A legnehezebb helyzetben a konzervatívok vannak, mert Rothermere a liberálisokhoz pártolt.

(Az Aradi Közlöny londoni levelezőjétől.) A választási agitáció már gőzerővel folyik és a pártok kiadták programjaikat. Mindhárom párt vezetői irigylésreméltó optimizmusról tesznek tanúságot nyilatkozataikban. Mindegyik párt azt állítja, hogy ő fog győzni, ő fogja a választások után a kormányt megalakítani. A legjellemzőbb, hogy a jelenleg kisebb párt, a liberálisok, ebben az optimizmusban még a másik két pártot is felülmúlják. Az természetes, hogy a párt-sajtó mindenben osztja a pártvezérek optimizmusát.

A jelenlegi választási harc legkiemelkedőbb momentuma a liberálisok rendkívüli erőfeszítése. Lloyd Georgenak, a legagilisabb angol államférfiúnak sikerült a már régóta két frakcióra bomlott liberális párt egységét a választási küzdelem idejére legalább külső látszatra helyreállítani. A liberális párt tanácsa, amely tulajdonképpen a legelkeseredettebb riválisa Lloyd Georgenak, elhatározta, hogy támogatja a volt liberális miniszterelnök programját.

Lloyd George programjának főpontja munkalehetőségek teremtése, illetőleg a munkanélküliség csökkentése. Óriási utépitési tervek, városépítési reformok, mezőgazdasági beruházások és a villamossági művek kiépítése képezik Lloyd George választási jelszavait és a volt liberális miniszterelnök azt ígéri, hogy kormányra jutása esetén új terhek és adók nélkül végrehajtja ezt a programot

Közismert tény, hogy Schmidthauer

Igmándi

keserűvíze,

Európa legtartalmasabb keserűvíz forrása

mint ilyen

egyedül a maga nemében.

Gyomor- és béltisztító hatása páratlan.

Rendszeres adag éhgyomorral felíró pohárral,

sok esetben elegendő már néhány evőkanállal is

Forrás-ismertető és gyógyjavelat minden palackhoz mellékelve.

sikertelen eseteket is nyilvánosságra kell hozni a tudás kiszélesítésére. — Zürichből több egyetem hívja meg, de lelkes diákjai nem engedik és csak mikor egyetlen, forrón szeretett 8 éves fiacskája sarlachban meghal — menekül kinos emlékei elől és elfogadja a grandiózus császárvárosnak, a bécsi egyetemnek meghívását.

Itt bontotta ki Billroth zsenialitásának magasröptű szárnyait. A bécsi kedély és kényelmes nyugalom sokáig barátkozott meg a „norddeutscher Fremdling“ „stramm“ fellépésével, de Billroth jóságos emberisége, hatalmas koncepciójú egyénisége, világraszóló nagy sikerei és hangulatosan alkalmazkodni akaró gyermekkedélye csakhamar meghódította, lenyűgözte a bécsieket. Barátai közé számította a legelőkelőbbeket: Rudolf trónörökösöt, a művészet és tudás bécsi nagyságait és közöttük különösen Brahmsot, a nagy zeneszhez fűzte igazi, meleg és mély barátság (legragyogóbb a-moll kvartettjét és e-moll zongorakvintettjét Billrothnak ajánlotta Brahms.) Vendégszerető háza nagy művészi és tudományos események színhelye volt.

Billroth a nyugodt és meggondolt, exakt kísérleti kutatásokon alapuló grandiózus méretű új műtétek atyamestere volt. Minden műtete egy póznélküli, befejezett művészi élmény volt, akár a gégeresectio, akár a gyomor- és bélsébeszet terén alkotott újszerű és nagyszerű mesterfogásokat, akár az arcplasztikában vezette kezét, készt művészi fantáziája. Koch Robert az ő gondolatait, műve nyomán fedezte fel a vérmérgezés, a szepszis baktériumait; Liszter antiszeptikusához ő kapcsolta az aszeptikus megváltó tényeit. Évtizedeken keresztül ballatlan lendülettel és megőrzött fiatalos fris-

és 18 hónapon belül teljesen megszünteti a munkanélküliséget.

Aki Lloyd George-ot már beszélni hallotta, az jól tudja, hogy ez a rendkívül ügyes szónok milyen demagóg eszközökkel dolgozik és minő matematikai biztonsággal képes eredményeket elérni. Bármennyire is bizonyítják a konzervatívok, hogy új adók nélkül lehetetlen ennek a gigantikus programnak megvalósítása, bármennyire is hangoztatja a munkáspárt, hogy Lloyd George frázisait töltik kölcsönözve, mégis sikerült sok százezer választót már eddig megnyernie. Ha a liberális párt megerősödve kerül be a parlamentbe, úgy ez kizárólag Lloyd George érdeme lesz.

A liberális-párt választási programjának további főpontjai a feltétlen szabadkereskedelem, barátságos együttműködés az Észak-amerikai Egyesült-Államokkal és az Oroszországhoz való viszony javítása, amennyire ezt Anglia biztonsága megengedi. Másrészt nem tagadható, hogy Lloyd George miniszterelnöksége alaposan megrontaná a viszonyt Franciaországhoz, mivel Lloyd George újában Rothermere lord hatása alatt a békeszerződések revíziójának szükségességét hirdeti.

A másik ellenzéki párt, a Labour Party egész biztosan egy csomó mandátummal meggyarapodva tér vissza a parlamentbe. Az utolsó három évben lezajlott pótválasztások túlnyomó többsége a szociálista munkáspárt győzelmét eredményezte. Vannak ugyan még kerületek, ahol a munkásság is tradícióból a konzervatív jelöltet támogatja, azonban a szociális problémák a munkásságot mindinkább a Labour Party táborába terelik.

A BUDAPESTI FILHARMONIKUSOK

50 tagú világhírű zenekara

Dr. Dohnányi Ernő

elnök karnagy közreműködésével és személyes irányítása mellett **hétfőn, május 27-én hangversenyeznek az Aradi Kulturpalotában.**

Jegyek minél előbb megvásárolandók **Sándor Ferenc** könyvkereskedésében.

seséggel dolgozott Billroth, délelőtt a tanítás, a klinikai műtétek és előadások, délután a betegrendelés és laboratórium, este tudományos intézmények vezetése és művészi események istápolása, később irodalmi munkálkodás foglalták le minden idejét — alig aludt. Nagyszerű építőmester volt, kórházi tervei, pl. a Rudolfinumé a legklasszikusabb alkotások voltak, a zene terén — bár sajátkezűleg égette el legtöbb opuszát — gyönyörű szerzeményei voltak és mint levélíró többszáz klasszikus leveleiben olyan emberi dokumentumokat helyezett el, amelyek mindig a legérdekesebb olvasmányaink lesznek. Korszakalkotó, iránymutató sok orvosi művét a világos előadás, a kristálytisza egyszerűség és a kutatások kiáltó igazsága teszik örökbecsű kincsekké.

Billroth szerette az életet, annak minden szépségét, nagy szellem volt, művész és mecénás egy személyben, aki a munkában többre becsülte az elértnél a még elérhetőt, a jötevében lelte örömet és olyan megértéssel állt a szenvedő, beteg ember rendelkezésére, amely példátlan volt. Szelid szigora, jósága, emberismerete és didaktikus egyénisége, emberszeretete a tanítványok egész sorát nevelte, kik közül Cerny, Mikulic, Eiselsberg, a modern orvosi tudás e legnagyobbjai fejlesztették tovább az ő megkezdett nagy munkáját.

Valami megindítóan megható és szép gondolat volt Billroth emlékét itt a tengerparti nagy sziklafal mentében elhelyezni. A hatalmas, a végtelen, a titokzatos, sokszínű tenger és a nagy kutató elme, a teremtmény, a messzelátó ember úgy állanak itt egymás mellett, egymással szemközt a mondain élet harsogásában, mint a végtelen kozmikus lehetőségek elragadó, egymás mellé sorakozó szimbólumai.

NOI KALAPOI

eredeti párisi modelleket azok után készült izlőss kreációkat és shawl-különlegességeket

Reiser-Frigyes

Budapest, VII., Csányi-u. 12.

égyből vásároljon, mert olcsó ár ain utliköltséget megtakarítja
Finom, elegáns, olesó.

A Labour Party programjának főpontja az ipar nacionalizálása.

Ennek mikéntiéről azonban a párt különböző frakciói nem tudnak megegyezni és ezért ez a követelés inkább csupán politikai dekórumként értékelhető és alkalmat szolgáltat az összes polgári elemeknek az összefogására. Természetes, hogy a további programponok túlnyomó része is szociális természetű. A munkáspárt azonkívül gyors megegyezést követel a reparációs és háborus adóssági problémákban. A szabadkereskedelem vagy védvám terén a munkáspárt nem foglal el világos álláspontot, csupán általánosságban a szabad árucseréről és a szabad versenyről emlékezik meg.

A párt vezetői ismételt hangoztatták, hogy a munkáspárt kormányrajutása esetén nem fog erőszakos rendszabályokhoz folyamodni, hanem lassu evolúcióval igyekszik majd programját megvalósítani.

A választási küzdelemben a legnehezebb a jelenlegi kormánypárt, a konzervatívok helyzete. Az utolsó négy hónapban ugyan a kereskedelem és ipar fellendült, a munkanélküliség is csökkent, azonban a munkanélküliek száma még mindig több mint egy millió.

Jelenleg a konzervatív párt a parlamentben kétharmad többséggel rendelkezik, azonban senki sem állíthatja, hogy ez megfelel a nép párttagozódottságának. Ellenkezőleg, még a konzervatív lapok is elismerik, hogy ez a kétharmad többség szerencsés véletlen, kedvező körülmények összetalálkozásának következménye. A párt elvesztette legnépszerűbb lapjait, Rothermere lord Lloyd George-ot támogatja, a nép elégedetlen a Baldwin-kormány gazdaságpolitikájával és így kétségtelen, hogy a párt a választásokon leadja ellenfeleinek a kétharmad többség javarészét, azonban a konzervatív vezérek mégis biznak abban, hogy pártjuk, ha minimális többséggel is, mégis mint a legerősebb párt kerül vissza a parlamentbe. Jólásokba bocsátkozni a jelenlegi körülmények között igen hálátlan dolog, néhány hét múlva azonban a választások lezajlanak és akkor ki fog derülni, hogy melyik párt optimizmusa volt jogosult.

Osszeírják a külföldi apácákat Aradon.

Kétéves tartózkodási engedélyt kapnak az idegen női szerzetesek.

(Arad, május 4.) Ma rendelet érkezett az aradi prefekturára az idegen apácák Romániában való tartózkodása kérdésében. A minisztérium elrendeli, hogy minden apácának, aki az országba jön, akár zárdába, akár szanatórium vagy iskolához, kétéves tartózkodási engedélyt kell kiállítani. A tartózkodási engedély maximum két évre szólhat, azonban a két esztendő leteltével az apácákat kiveszik az idegenellenőrzés alól.

A rendelet nyomán az aradi prefektura utasította a rendőrséget, írja össze azokat a külföldi apácákat, akik a város területén tartózkodnak, miután ezek is kétéves tartózkodási engedélyt kapnak.

— Az amerikai javaslatot fogadták el a le-szerelési konferencián. Genfből jelentik: A le-szerelési előkészítő bizottság az amerikai javaslatot, Németország kivételével, névszerinti szavazással elfogadta. Németország megbízottja kijelentette, hogy a javaslatot azért nem fogadja el, mert nem öleli fel az összes fegyvernemeket és nem teszi lehetővé a fegyverkezés csökkentését.

Tenniszútó javítás, Aranyossy, Str. Bucur 4. (Eötvös-ucca)
teljes áthurozás, Tenniszhaló kapható.

Ma volt a kéményseprők országos kongresszusa Aradon

A kéményseprő-szindikátus nagygyűlése kimondotta, hogy orvosoltatni fogja az összes sérelmeket. Záray Jenő felszólalása. — Memorandummal fordulnak a kéményseprők a kormányhoz.

(Arad, május 4.) Az Országos Kéményseprő-
iparosok Szövetségének 5. sz. szindikátusa ma
tartotta meg Aradon országos kongresszusát, mely
ről az alábbiakban számolunk be:

Az Erdélyből és Bánátról ideérkezett nagy-
számu vendégek a reggeli órákban a tüzoltólak-
tanya udvarán gyülekeztek, ahonnan védőszent-
jükről: Szent Flóriánról elnevezett kápolnába vo-
nultak fel testületileg és végig hallgatták az ün-
nepi misét, majd ennek befejeztével a tüzoltólak-
tanyába mentek, ahol a szindikátus elnökségének
felkérésére az önkéntes tüzoltócsapat a gőzfec-
kendővel és Magirus gépezetes létrával igen tet-
szelős támadási gyakorlatot mutatott be, majd
riasztás után meggyőződtek a megjelentek arról,
hogy Aradon a tüzoltás mily magas nívón áll.

A lakományból testületileg az Iparosok Ottho-
nába mentek, melynek nagytermében Orşa Oc-
tavián elnök üdvözölte a megjelenteket, majd
Papp László jegyző (Cluj) tette meg évi jelenlé-
sét. Platiz Kálmán (Cluj) pénztárosi beszámolója
után Hennert János (Jimbolia) hosszabban
vázolta az ipartörvény mindazon pontjait, melyek
a kéményseprőkre sérelmesek. Szólt arról is, hogy
a vármegyei tüzrendészeti szabályrendeletet
minden község maga fogja összeállítani és ha
azt nem szakemberek végzik, úgy az modernizál-
va nem lesz.

Orşa elnök erre felkérte a vendégit meg-
hívott Záray Jenő vármegyei tüzrendészeti fel-
ügyelőt, hogy rövidesen ismertesse a jelenlegi

helyzetet. Záray felügyelő elmondta, hogy nem
látja a helyzetet veszélyesnek, mert ő már össze-
állított egy modern tüzrendészeti szabályzatot,
melynek egy példányát a kongresszus rendelkezé-
sére ajánlotta fel s Erdélyből s Bánátról már tör-
téntek intézkedések, hogy sérelem se a tüzoltókat,
sem a kéményseprőket ne érje, azért alkalmasnak
találja a kellő interveniálást az intéző faktoroknál.
Gurjo Gyula (Otlaca) bejelentette, hogy szomb-
aton reggel érkezett meg a fővárosból, szemé-
lyesen interveniált Maniu Gyula dr. miniszter-
elnöknél s mindennemű sérelem orvoslására hatá-
rozott ígéretet kapott. Hogy a parlamentben meg-
ismerjék a helyzetet, ajánlja, hogy memorandumot
állítsanak össze és ezt egy bizottság vigye el. Az
indítvány lelkes elfogadásra talált s a küldöttségbe
Aradról Bogdán Gyulát választották be.

Ezután a tisztújításokat ejtették meg. Az el-
nökségbe Orşa Octaviánt, Darida Mihályt (Cluj),
Gurjo Gyulát és Hennert Jánost választották be.
Titkár: Novac Béla (Cluj), pénztáros: Platiz
Kálmán (Cluj), ellenőr: Smecal János (Turda),
Sas Miklós, Cirila János (Cluj), jegyző: Papp
László lett. A kongresszus után bankett volt, me-
lyen az első pohárköszöntőt Mihály király öfel-
ségére és a régenstanácsra Papp László tartotta.
Este a Porczán János-féle vendéglőben tartották
meg az aradi kéményseprőmesterek a Flórián-
nap hagyományos vacsorát, melyen a tüzoltóság
több tagja is résztvett és több lelkes felkö-
szöntő hangzott el.

Telefon 70.

ERZSEBET SZLAGERMOZGO

Telefon 70.

Ma d. n. 12-kor és d. u. 3-kor

Szenzációs
MATINE

Douglas Fairbanks-al: „Modern lovag”

Ma d. u. 5, 6, 7/8 és 10 órákor és hétfőn utoljára

Bíró Lajos
világsikerű
regénye.

Hotel Imperial

POLA
NEGRI-
velJön! Premier! „Leánysors” Rudolf Klein Rogge
a „Spion” főszereplőjével.

Irodalom és művészet

A bucaresti-i opera második előadása.

A bucaresti-i Opera szombat esti Tosca-
előadása megerősítette a bemutatkozón alko-
tott kedvező véleményünket. Ismét egy gör-
dülékeny, kvalitásos operaelőadást élvezhet-
tünk, amely kiállja az összehasonlítást az ara-
di régi jó operaelőadásokkal is. Victoria Cos-
tescu Duca drámai erejű, szenvedélyes és
meggyőző Toscát alakította. Hangjában a Puc-
cini-kantilena teljes szépségében ivelt és a
lágy, sóhajászzerű zenei mondatokat és szen-
vedélyes kitérőket egyaránt briliánsan ol-
dotta meg. Sok nyiltszíni tapsot is kapott. Oc-
tav Arbone (Cavaradossi) világos, de szono-
rus hang. Kulturált, fiatal énekes, bár előadá-
sa nem egészen mentes még egyes belcanto-
rendszerű iskolákból származó modorossá-
goktól. Aurel Costescu Duca lendületes Scar-
piája játékban és hangban tökéletes illuziót
adott. Hatalmas voluminózus bariton. Titus Du-
mitrescu, C. Damian, Nelu Belcini és Eremia
Petrescu epizód szerepekben tették kerekké a
nívós előadást. Edmondo de Vecchi karmester
most is lelke volt az együttesnek. Dr. Sz. K.

* Az Aradi Róm. Kath. Egyházközség ál-
tal az aradi és aradmegyei Magyar-párt tá-
mogásával az aradi róm. kath. gimnázium és
az egyetemi ifjak segélyezésére a Kul-
turpalotában május hó 12-én, vasárnap este
9 órákor rendezendő estély műsora: 1. Be-
vezető előadás, tartja: dr. Sulyok István. 2.
Verseiből felolvas: Reményik Sándor. 3. a)
Fráter: Elmegyek ablakod előtt. b) — Ami-
kor a felkelő hold. c) Fráter: Ott ahol a
Maros vize. d) Balázs: Szabad-e (müdal). e)
Balázs: Csak még egyszer tudok hazamen-

ni. f) Balázs: Te vagy, te vagy barna kis-
lány, (Petőfi verse). g) Balázs: Befordultam
a konyhára, (Petőfi verse). Hegedűszó mel-
lett énekl: dr. Inczedy Joksmann Ödön, ki-
séri: Almay Laci és zenekara. 4. „Erdély a
művész szemében” Szabadelőadás, tartja:
Dóczyné Berde Amál. Szünet. 5. a) Sza-
bolcska—Révfy: A Grand Cafében. b) Lányi
Ernö: Régi nóta. Előadja az aradi róm. kath.
dalkör. Vezényel Szabóczky János. 6. Ver-
seiből felolvas: Reményik Sándor. 7. a) Ba-
lázs: Levelem, levelem. b) Balázs: Fény jár a
nyomokban. c) Balázs: Klagenfurti kaszár-
nyában. d) Balázs: Nem jön levél, (müdal).
e) Sándor I.: Halvány sárga rózsá. f) Sán-
dor I.: Szerelmes vagyok én. g) Komáromy
I.: Megkérdeztem egy kislánytól. Hegedű-
szó mellett énekl: dr. Inczedy Joksmann
Ödön, kíséri: Almay Laci és zenekara.

Fényképek és levelezőlapok
művészi kivitelben.
NAGY GÉZA műtermében Arad. Bul. Rev. Maria 8.

* A „Muzsa” műsoros délutánja ma, va-
sárnap 5 órai kezdettel, a zsidó iskola diszter-
mében, Piata Luptei (Szent Péter-tér) 2. Nem-
tagoknak a műsor megváltása kötelező.

* Dohnányi Ernő és a budapesti filharmo-
nikusok világhírű zenekara diadalmas londoni,
párisi, frankfurti és nürnbergi sikerei után ro-
mániai körutra indul és Bucarestben, Bras-
sóban, Kolozsváron, M. Vásárhelyen, N. Vára-
don, Temesváron és Aradon tart egy-egy
hangversenyt. Kérjük a t. hangversenylátogató
közönséget, hogy jegyeiket ezen páratlan ze-
nei eseményre legkésőbb május hó 11-ig je-
gyezze elő, mert — tekintettel az óriási költ-
ségekre — a hangverseny csak az esetben
lesz megtartva, ha az iránt kellő érdeklődés
mutakozik.

A Budapesti Nemzetközi Vásár látogatói okvetlen tekintsek meg SCHNUR HENRIK

uri szabóságának és különleges
készítményű férfiruha áruházának

Budapest, Rákóczi-ut 15.

divatbemutatóját.

Tökéletes szabás, kiváló munka. —
Angol skót divatkülönlegességek. —
Olcsó árak. — I. osztályu méret
utáni szabóság.

Kérem kirakataim megtekintését.

A kisebbségi bizottság befejezte munkáját.

Londonból jelentik: A kisebbségi kérdése-
ket tanulmányozó bizottság ma befejezte ta-
nácskozásait. A bizottsághoz 20 állam kisebbsé-
gei nyújtottak be emlékiratot, amelyeket
csak a Népszövetség juniusi ülésén hoznak
nyilvánosságra. A bizottság tagjaitól nyert ér-
tesülések szerint, a Népszövetség a kisebbsé-
gi kérdésben rendkívül nagy jelentőségű ha-
tározatokat fog hozni.

Borzalmas gyilkosságot fedeztek fel Barcelonában.

A múlt év őszén meggyilkoltak egy kereskedőt és
a pályaudvari ruhatárba helyezték.

Madridból jelentik: Barcelona déli pályaud-
varának ruhatárában egy múlt év október 10-én
elhelyezett gyanus csomagot bontottak ki, amely-
ben egy fej nélküli, bebalzsamozott hullát találtak.
A nyomozás megállapította, hogy Fessado barcelo-
nai kereskedő holtestét tartalmazta a csomag. Le-
tartóztatták a kereskedő inasát és szolgáját, akik
tagadják, hogy ők követték volna el a gyilkos-
ságot.

A borzalmas csomag elhelyezése előtti napon
a kereskedő nagyszögű pénzt vett fel és annak
idején nyomtalanul eltűnt. Bizonyos, hogy a pénzt
elrabolták tőle és ezért követték el a gyilkosságot.
A nyomozás a legnagyobb apparátussal folyik to-
vább. Érdekes körülmény, hogy a gyilkos, vagy
gyilkosok, hogy minél később fedezzék fel tettüket,
bebalzsamozták a kereskedő hulláját.

SPORT.

O A Sabaria döntetlenül végzett Grázban.
Grázból jelentik: Az itteni GAK ma mérkőzött
a Sabariával. A kedvezőtlen idő miatt csak
nyolcszázan jöttek el a meccsre, amely mind-
végig érdekes volt és a Sabaria ezuttal jó for-
mát mutatott. Eredmény 2:2.

Jól akarja Budapestet detektoros hallani,
készülékével
verye a legjobb, óriási hatótávolsággal bíró

BLUE-STAR csodakristályt.

Mindenütt kapható. Ha nem kap, írjon
HOLSTEIN ZSIGMOND rádió vál-
lalathoz

Budapest, V. Bálvány-u, 1.

Küldjön be 40 lejt, egy portómentesen küldöm!
Egyes korlátképviselet még átadó.

Újabb közlekedési szabályrendeletet dolgozott ki az aradi rendőrség.

Az új tervezetet, amely Bán Sándor rendőrkapitány munkája, ma benyújtották a városhoz. — A Bán-féle tervezet főbb pontjai. — Milyen lesz az aradi közlekedési rendőrség?

(Arad, május 4.) Beható tárgyalások folynak az új közlekedésügyi szabályrendelet megalkotása tárgyában. Eddig csak egy tervezet került a város vezetősége elé, Tripa János gépzemelési igazgatóé, mely azonban több tekintetben módosításra szorult. Most egy újabb tervezetet nyújtottak be és a város vezetőségének feladata lesz, hogy a két tervezetből egy egységes szabályrendeletet dolgozzon ki. Információnk szerint az új közlekedésügyi tervezetet Bán Sándor rendőrkapitány dolgozta ki, aki jól ismeri az egyes utcák fekvését és a város területén uralkodó viszonyokat. Értesülésünk szerint a tervezet pontjai a következők:

A személyszállító járművek, a kerékpárokat is beleértve, amelyek a vasutól a városba igyekeznek, az uttest jobb oldalán közlekednek és a főtér mellett, a Str. General Berthelot (Atzél Péter-uccán) keresztül jutnak a Piața Avram Iancu (Szabadság-térre.) A vasut felé igyekvő járművek a baloldalon, a Piața Avram Iancu (Szabadság-tér), Strada Colonel Pirici (Vörösmarty-ucca), főtér bal oldalán haladnak végig. Az autobuszok kivételek a szabály alól. A teherkocsik és parasztszekerek a villamosmegállóig az uttest közepén haladnak.

Ennyi a főtérről. A Calea Banatului (Asztalos Sándor-uccán), ahol szűk az uttest, csak egy irányban haladhatnak a járművek, még pedig Ujarad felé. Ugyanígy a Str. Matei Corvin (Hunyady-uccán) keresztül is csak Ujarad felé lehet menni. Az Ujaradról érkező személyszállító járművek a Bul. Carol I. (Erzsébet-köruton), Str. Bucur (Eötvös-uccán) keresztül jutnak a Szabadság-térre. A teherkocsik és parasztszekerek viszont a Bul. Dragalina (Apponyi-köruton) érkeznek be a városba, vagy pedig a Str. Cetatei Veche (Óvár-ucca), Str. Al. Gavra (Csernovits Péter-ucca), Piața Luptei (Szent Péter-téren) keresztül a

Piața Catedralei (Tököli-térre) jutnak. A Str. Metianu (Forray)- és Str. Baritau (Rákóczi-uccákon) csak a Tököli-tér felé lehet közlekedni, míg visszafelé a Str. Romaniu (Zrínyi-uccán) keresztül kell haladni.

Az új tervezet a közlekedési rendőrség szolgálatát is másképpen szabályozza. A rendőrök vagy pódiumon, vagy egy mésszel megjelölt körben foglalnak helyet. Nappal két zászlóval dolgoznak, a vörös színűvel letiltják, a kékekkel szabaddá teszik a forgalmat. Éjszaka ugyanilyen színű üveggel ellátott benzínlámpákkal működnek, amelyek jól láthatók minden irányban. A közlekedési rendőröknek a rendes egyenruhától teljesen különböző, kék egyenruhában kell járniuk. Az ellenőrző altiszteknek és tiszteknek biciklén, vagy motorkerékpáron kell szolgálatot teljesíteniük, hogy kötelességüknek megfelelő módon eleget tessenek. A tervezet szerint egyelőre egyszerűen 15 közlekedési rendőr lépne szolgálatba és miután háromszori felváltás szükséges, az altisztekkel és tisztekkel együtt ez hatvan főnyi rendőrséget tenne ki.

A tervezet leszögezi, hogy ezek csak az általános elvek, amennyiben azonban a részletekre vonatkozóan rendeletet adnak ki, mind-egyiket harminc napi próbára kell tenni, vajon az egyes rendelkezések megfelelnek-e a követelményeknek. Bán Sándor rendőrkapitány a tervezetet Moga Romul dr. rendőrprezektusnak nyújtotta be, aki behatóan áttanulmányozta, majd átküldte a városnak is. Valószínű, hogy a végleges szabályrendeletet alkotják meg, hogy a rendelkezésre álló két tervezetben levő és a követelményeknek megfelelő pontokat egyesítik. A legfontosabb azonban az, hogy a szabályrendeletet oly módon állítsák össze, hogy az tényleg a közlekedés rendezésére és ne a közönség vexálására szolgáljon.

Már **NAGYAPJA** ha **PESTRE** utazott

Közmű
LAJOS-nál

vett **KALAPOT**,
Inget, nyakkendőt és férfidivatot
kap jót és olcsón ugyanott.
Budapest, VII., Károly-körut 3.
a sarkon.
Alapítva: 1860. 1581

ció eltűnik. Addig azonban becézik és körülrajongják. Mert kedves és groteszk. Talán éri azonban a végét és szomorú. Örül, ha egyedül hagyják a mamijával, vele játszik, huzdik a kis kollégáitól. Talán le is nézi őket, mert azok nem olyanok, mint ő. Azok fehérek. És abban is különbözik, hogy sir, ha tejbegrizt. tejet adnak neki, egyszerű az izlése, amit külön szokott meg az országuton kifeszített ponyva alatt, egy fazék sóban főtt krumpli és semmi más.

A százhuszonöt kollega között kétségtelen ő a legérdekesebb. Irigylük. Ha tudnák?!... TBC! A városba nem mer bemenni. Még sétára sem vihetik. Agyontapogatják. Pedig általában testnevelési szempontból nagyon hasznos lenne szegény kicsi Bogdánt Nicink mutogatása. Mert hallom, a múltkor egy kicsiny fehér és szőkehajú bébi így kiáltott fel, amikor Nicit meglátta:

— Jaj, de szép, jaj de érdekes, én is ilyen szeretnék lenni.

A gyerekészre pedig a frájlán így felelt:

Lehetsz, te is. Mártuka ilyen, csak ityál meg minden télután a sokoládékávé...

Ez Bogdán Nici siralmas históriája. Még néhány nap-talán és aztán kiviszik a porhanyós aradi anyaföldbe. (S)

Tőke-hatalom!

Egyetlen egy sorsjeggyel nyerhet szerencsés esetben közel

20.000.000 Lei

Jutalom:

12.000.000 Lei

Főnyeremény:

7.200.000 Lei

Összesen több mint Egy Negyed Milliard Lei.

A sorsjegyek ára: 1/2 1000 Lei, 1/4 500 Lei, 1/8 250 Lei. Fizetés a sorsjegyek vétele után. Kényelmes átutalási módzatok. Az új osztrák osztálysorsjáték húzását már 1929. május 14-én kezdődnek.

Fritz Dörge, Wien
I./A. Kärntner Strasse 43.

— Csak a 21 évet betöltött egyének lehetnek köztisztviselők. Érdekes miniszteri rendelet érkezett ma az aradi prefekturára. A belügyminisztérium felhívja benne a közigazgatási hatóságok figyelmét a köztisztviselőkről szóló szabályzat ama pontjára, amely 1929-ben lépett csak érvénybe és amely szerint 21 éven aluli egyéneket nem szabad köztisztviselői állásba kinevezni. A minisztérium felszólítja a prefekturát, gondoskodjon, hogy ezt a rendelkezést a hatóságok betartsák.

APOLLO	MA VASARNAP	URANIA
MATINÉ		MATINÉ
d. e. fél 12-kor		
BERLIN LEGRAFFINALTABB ASSZONYA.	AZ ELÁTKOZOTT GYONGYSOR	
D. u. 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor	Szenzációs kalandorfilm.	
Öfensége a hordár	d. u. 3, 5, 7 és 9 órákor	
katonai vigjáték Főszerepben:	Nagy kettős műsor:	
HANS JUNKERMANN	LILIAN HARVEY és WILLY FRITSCH	
a „CSÁKO és KALAP” ezredese.	vigjáték	
	AZ EDES ANYAJEGY	
	ÁPACSKOK FRAKKBAN	

Utolsó napjait éli az aradi Gyermekmenhely exotikus vendége

Bogdán Nici, a mulatt kislány tudócszben fekszik a Gyermekmenhelyen. Apja egy szenegál-néger, aki valaha tűznyelő volt a Kludsky-cirkuszban és most ugyancsak halálán van; anyja egy zalamegyei cigányasszony. — A mulatt kislány tragédiája.

(Arad, május 4.) Göndör a haja és szénfekete, mint a fekete kos gyapja. Meg szénfekete a szeme is és csillog-villog, mint a napfényben guruló sötétszínű üveggolyó. A bőre barna, mint ónagságáé strandszezonon délielön, a homloka magas és rduzzadt a szája és tátva marad, ha az emberre néz. Egy kis afrikai eredetű csöppség. Ugy hívják, hogy Bogdán Nici. A Gyermekmenhely csodája. Egy darab Afrika a magukra hagyott emberpalánták telepén.

Bogdán Nicinek hívják és szenegál-néger-cigány-keverék. Különleges mulatt. Az apja szenegál-néger, az anyja cigány. De a keveredés az apjára ütött. Pedig az afrikai kék ég mosolygásából Bogdán Nici semmit sem látott, Magyarországon született, Zalamegyében örült először az életnek, amelytől most bucsuzni készül.

TBC...

A kicsi mulatt, ritka példány a sok fehér lurkó között és dr. Olariu Cornel főorvos különös gondnal szeretné megmenteni. De ha Bogdán Nici

Zalamegyében is látta meg a napvilágot, afrikai a szervezete, nem bírja el az idevaló klímát. Kicsi melle köhögve fujja be az esti hűvösséget, olyan, mint az itt nevelt palma, végül is elfonnyad...

Néhány nappal ezelőtt a rendőrség fogta el Bogdán Nicit, az apját, meg az anyját. Mindketten itt is vannak Aradon. Apja, Hasszán Said cirkuszi tűznyelő, szintén megkapta a néger vést, a TBC-t és talán most utoljára álmódja vissza a kórházi ágyon a Kludsky-cirkuszban töltött napjai fénykorát. A fényét, meg a lángét. Amikor még Aradon a Béla-téren zsúfolt körönd előtt nyelte szorgalmasan a lángokat, épugy, ahogy most mohón kapkod levegő után. Akkor tüzet nyelt, a sok lenyelt csóvát most vérben adja vissza. A végét járja. Vért hány...

A kicsi Nici, aki az anyja nevét vette fel, az anyjával együtt a Gyermekmenhelyre került. Nem használ már neki a Calmette injekció, tiszta TBC típus, egy TBC-és agyhártyagyulladás és a májgyulladás aradon szenegál-néger-cigány-keverék.

MITTERDORFER O. T. S. A. URI FEHÉRNEMUEK MÉRET SZERINT. Budapest, Kigýó-u. 4.

Döntött a minisztérium Boneu Vazul ügyében

Petrutiu Aron, a másik főjegyző megfélebbézi a döntést.

(Arad, május 4.) A két megyei főjegyző ügyében olyan ismeretes a közönség előtt, mint a két városi títár esete. Boneu Vazul volt főjegyzőt a fegyelmi bíróság rehabilitáló ítélete után visszahelyezték állásába. A prefektura erre felterjesztette az ügy aktáit a belügyminiszteriumhoz és kérte, döntse el, melyik tulajdonképpen a főjegyző, Boneu Vazul, vagy utóda Petrutiu Áron. Mindmáig, míg a miniszteri döntés meg nem érkezett, Marsieu Iustin dr. prefektus Nichin János dr. helyettes-főjegyzőt bízta meg a főjegyzői teendők elvégzésével.

Ma jött meg a miniszteriumból a döntés.

A miniszteri határozat szerint a megye kinevezett főjegyzője Boneu Vazul,

akinek kinevezését nem semmisítették meg és így ebben a pozíciójában is marad. Petrutiu Áron pedig a közigazgatási szolgálat főnöke volt és ebben a beosztásban végzi tovább a munkát. A miniszteri döntés nyomán a prefektus elrendelte a határozat végrehajtását.

Beszélgést folytattunk az ügyre vonatkozólag Petrutiu Áron főjegyzővel, aki kijelentette, hogy sérelmesnek találja magára nézve a miniszterium döntését, amelyet a timisoarai tábla közigazgatási bíróságához felebbez meg. Megyei körökben most érdeklődéssel várják a főjegyzői állás körül lezajló harc fejleményeit, amely pendantja a városnál történt eseményeknek.

Százhusz budapesti városi tisztviselőnek van hamis Röser-bizonyítványa. A belügyminiszter fog dönteni a nagy feltűnést keltő ügyben.

Budapestről jelentik telefonon: Emlékeztetőben él még a közönségnek a Röser-féle tanintézet nagy szenzációt keltő bűnténye. Annak idején megállapították, hogy Röser igazgató érettségi bizonyítvány gyárat csinált intézetében és ezerszámra adta el a bizonyítványokat.

A magyar főváros törvényhatósági bizottsága a bizonyítványgyár leleplezésével kapcsolatban elhatározta, hogy vizsgálatot indít

hivatalnokai között, hogy rendelkezik-e valaki Röser féle bizonyítvánnyal. A vizsgálat ma nyert befejezést és meglepő eredménnyel végződött. Megállapították, hogy százhusz fővárosi tisztviselő hamis Röser féle bizonyítvánnyal rendelkezik. A nyomozás aktáit áttették a belügyminiszteriumba és valószínű, hogy a miniszter fog dönteni arról, hogy mi történtek a hamis bizonyítványokkal rendelkező tisztviselőkkel.

Árvízveszedelem fenyegeti az ország több részét.

A valea-seacai felhőszakadás egy emberáldozatot is követelt.

Bucurestiből jelentik: Az ország több vidékéről árvízveszedelemről érkezett jelentés. Valea-Seaca állomáson a felhőszakadás teljesen elmosta a vasuti töltéseket. Több vasutvonal annyira megromlott, hogy a közlekedést alig lehetett fenntartani. A felhőszakadás emberéletben is kárt tett, amennyiben az egyik vasuti töltés mellett egy ismeretlen férfi holttestére akadtak.

Árvízveszedelmet jelentenek még Bucovinából, Bacauból és Caholme gyéből is.

Meggyilkoltatta apját és aztán szappant főzött husából. Egy tizenhárom év előtt elkövetett bűntettet fedezte fel a kaposvári rendőrség. — Egy leány rémtette.

Kaposvárról jelentik: Megdöbbentő bűntényről rántotta le a leplet a kaposvári rendőrség. Szalai János ottani földműves még 1916-ban nyomtalanul eltűnt a városból. A rendőrségi nyomozás nem vezetett eredményre és már rég napirendre tértek az eltűnés fölött, amikor most egy feljelentés azt adta tudomására a rendőrségnek, hogy Szalait leánya gyilkolta meg. A legnagyobb titokban indult meg a nyomozás.

Megállapították, hogy a leány apjának eltűnése után férjhez ment egy orosházi iparoshoz, Szalai ellenezte a házasságot és mindent elkövetett, hogy azt megakadályozza. A to-

vábbi nyomozás során kiderült, hogy a leány egy Bebök Ferenc nevű napszámossal eltétette édesapját láb alól. A napszámos kicsalta Szalait a mezőre, ott agyonütötte és mivel más módot nem találtak a gyilkosság nyomainak eltüntetésére,

a leány szappant főzött édesapja husából. A távirati rendelkezésre az apagyilkos leányt Kaposvárra kísérték és letartóztatták. A leány mindent tagad, azonban olyan adatok kerültek a rendőrség kezeibe, amelyek kétségtelenné teszik a borszalmas tettet. Bebök Ferencz körözését elrendelték.

Sok pénzt takarít meg,

hangorát, pianinót
harmoniumot,
vagy bármilyen hangszer

Reményi Mihálynál

a E. Kir. Személyesített Póskola szállítója
Budapest, VI., Király-uca 58., vásárol.
A Nemzetközi Klávitáron szonáriók
ajándékak.
Részletfizetésre készpénzárán. 2015

Megállapították az aradi Hősök Napja programját.

(Arad, május 4.) Ma megállapították a május 9-én tartandó Hősök Napja programját. A Catedralei (Tököli-téren) zajlik le az Isten-tisztelet, amely után az Unirei (Fábián Gábor), Eminescu (Deák Ferenc)-uccákon, Avram Iancu (Szabadság-téren), Bucur (Eöt-vös)-uccákon keresztül a városban levő hősök emlékművéhez megy a menet. Külön menet megy a felső, az alsó, a mikolakai katonai és a zsidó temetőbe.

Az iskolák is résztvesznek a menetben és a kisebbégi iskolák szabadon állapítják meg, melyik menetben akarnak résztvenni. A városban a katonaság felvonul a megjelentek előtt. Hat órákor a Kulturpalotában műsoros délután lesz.

SZABADALMAKAT

Világosított megismerés, értékelésnek
gyorsan koronázható. Felvilágosított

Szabadalmi Részvénytársaság
BUDAPESTEN, Károly körút 7. sz.

Ujabb kommunista szervezkedést lepleztek le Budapesten

Eddig öt letartóztatás történt. — Kommunista röpcédulákat terjesztettek az elfogottak Budapest külvárosáiban.

Budapestről jelentik telefonon: A rendőrség két héttel ezelőtt ujabb kommunista szervezkedésnek jött nyomára. A külvárosokban ismeretlen egyének röpcédulákat osztogattak, amelyek beigérik, hogy rövid időn belül ismét talpra állítják az 1919-es magyar kommunizmust. Egyben felszólították a munkásságot, hogy csatlakozzanak a kommunistákhoz, akik hível a szovjet-unióknak.

Két héttel tartó, körültekintő nyomozás után, a mai napon sikerült a rendőrségnek letartóztatni a mozgalom vezetőit. A nyomozás szála egy Lukács Jenő nevű kőműveshez vezettek, aki nemrég tért haza az orosz fogságból. Lukácsot letartóztatták és még a mai napon előállították a rendőrségre. Kristóf Károlyt, Nagy Aladárt, Tóth Jánost, Hoffinger Pált, akik mindnyájan Kun Béla hívei és a lakásukon lefoglalt iratokból kitűnt, hogy részt vettek a Rákosi Mátyás-féle kommunista összeesküvésben. A letartóztatottakat az ügyészségre kísérték és nyomozás indult a többi bűntársak kézrekerítésére.

Vágja ki

• hirdetés, mielőtt a budapesti

Tavaszi Vásárra

utazik, mert ennek felmutatása mellett

fehérneműjét gyári áron

a legolcsóbb forrásnál szerezheti be.

Magyar Fehérnemű és Balléripár

Budapest, Károly körút 7.

TATRA UDULO, HUVOSVOLGY. Budapest, 83-as végállomásonál

Legolcsóbb, legkellemesebb téli-nyári üdülőhely. Magaslátó erdei levegő, idegbetegek, lábadozók, üdülésre szorulóknak részére elsőrendű. Hísó, fogó és tejkurák, állandó orvosi felügyelet. 40 csinosan berendezett szoba és fürdőszoba használattal. Rádió.

Kitűnő magyar és diétás konyha. Figyelmes szállodalapkezelés. Kérje kimerítő díjmentes prospektusunkat

Székesy Zoltán, az aradi származású szobrász- Ady Düsseldorfba költözik.

Beszélgés a zseniális fiatal szobrászművészrel, aki édesanyja meglátogatására Aradra érkezett. — Székesy elmondja karrierje történetét.

(Arad, május 4.) Egy sovány, fiatal ember ül velem szemben: Székesy Zoltán, az aradi származású fiatal szobrászművész, dr. Szelle Károlyné, Székesy Wanda bátyja, aki a közelmúltban nagy sikereket aratott és szinte egyik napról a másikra a legismertebb nevével szobrászok közé emelkedett. Most költözik Budapestről Németországba és közben néhány napra ellátogatott Aradra édesanyjához. Az egyik budapesti napilap kritikája kerül a kezembe, amelyikben a többek között a következőket írja az aradi származású fiatal szobrászról: „Egy szobrászt ismertünk meg itt, akinek neve — Székesy Zoltánnak hívják — döbbenetes erővel emelkedik ki abból a sivatárságból, amelyben plasztikai művészetünk jelentős része vergődik évek óta. Ki ez a fiatal zseni, honnan jött, mit csinált eddig — nem firtatjuk! Egy magányos, elküzdött szobrász-Ady, akiben mintha elmúlt évszázadok ősisége lobogna félelmetes atavizmussal. „Gyászoló paraszttasszony” című terve, amelyet hősi sír- emléknek nevez, az ember-állati gyász inkarnációja. Néma, fájdalmas és tragikusan tehetetlen, mint az állati gyász, amelyik nyűzörögni sem tud. Höl látta ez a fiatal zseni az emberi léleknek ezt a mélységét, amelynek könnykiesordulása is kiapadt már! A nagy, súlyos és zárt szobrászi tömeg szinte stílusos kifejezője szándékának.” Amikor sikereiről érdeklődöm, szerényen elhárítja a kérdéseket és inkább általános művészeti kérdésekről beszél. Többször is meg kell ismételnem kérdéseimet, amíg végre valamit elmond önmagáról.

— Azt tettem, amit talán legtöbb akadémiai kollégám elmulasztott megtenni, hogy amikor az akadémián észrevettem, hogy valami hiányzik belőlem, akkor elmentem és megszerződtem egy faszobrászhoz, akinél két évig tanultam a faszobrászatot és csak azután mentem vissza az akadémiára, hogy tanulmányaimat folytassam és hosszabb időt szenteltem annak, hogy a materiálval megismerkedhessem. Tanulmányaim? Beharangoztam az egész Nyugatot.

sőt gyalog is nekilindultam merő lelkesedésemből és egész Hollandiát gyalog jár-tam be.

Azonban mindig az volt az érzésem, hogy az ember valahogy magától, a saját munkáiból tanul a legtöbbet.

— Pesten a Képzőművészeti Új Társaságnál állítottam ki először és azután a KUT törzstagjai közé választottak. Most a közelmúltban rendeztem meg kollektív kiállításomat, ami eléggé szépen sikerült. Eddig Budapesten éltem és most költözöm Németországba. Vaggonom már utban van Düsseldorf felé. Ott végeztem az akadémiát és most oda megyek vissza. Igen eleven pontja ez a város Európának. Magam sem tudom miért, talán mert nincsenek tradíciói, mindent újjak vesznek és nem fogadják idegenkedéssel az újításokat.

— De azért Budapestre sincsen okom ebben a tekintetben panaszkodni. Hiszen ott is többet kaptam, mint amennyit reméltem. Mondhatom, hogy Budapesten a sajtónak az a része, amelyik a művészettel foglalkozik, annyira friss, hogy az egyenesen meglepő. Minden esetben a fiatalok mellett vannak és mindenki megkapja a maga közép- és felső fokait az elismerésnek érdeme szerint.

— Most nyolc-tíz napig maradok még ideháza és azután megyek vissza dolgozni — tovább dolgozni — alkotni.

Ezután általános természetű művészeti kérdésekről beszélgettünk. Csupa lelkesedés és rajongás ez a fiatal művész, aki megdönthetetlenül bízik abban, hogy most jön a művészetek reneszánsza.

— Budapestről és a magyar szobrászművészetről sokat tudnék mesélni. Az utolsó évtizedek stagnációja után néhány olyan jelentős szobrász tánt fel, ami európai viszonylatban is nagy örö-

met jelent. Medgyessy és Csorba mellett szinte egyszerre tűntek fel Mészáros, Wild, Bokros—Biermann, kik mind európai nivóju kvalitások. Nálunk eddig mindig a festészetre fektették a fő-súlyt.

— Hogy ilyen sokáig nem volt magyar szobrászat, azt sokan a magyar pszichével igyekeznek magyarázni. Azt mondják, hogy az alföldbe gyökeredezett magyar lélek inkább a színeket keresi. Én, aki szintén az alföldről származom, nem valom ezt. Az alföldön láttam egyszerű szénakazalokat, ami a legszebb plasztika a maga egyszerűségében. Nem merem mondani, hogy amiért csak Fata Morganánk van, azért csak festenünk lehet. A plasztika nem maradhat ki egyetlen nép lelkéből sem, hisz a legprimitívebb, legrégebbi érzés a tapintás. Hiszek abban, az az érzésem, hogy közeledünk ahhoz az időhöz, amikor a plasztika inkább szükséglet lesz, mint eddig volt.

Székesy Zoltán a magyar művészet újabb büszkesége, ki Aradról indult el magasba-ívelő pályáján, néhány napig még közöttünk marad és azután visszautazik Németországba, hogy kitartó munkával emelkedjen tovább a világhír zenitje felé.

Ferenczy György.

A londoni lelencgyerek világsikere.

Az egész földgömbünket átfogó angol világbirodalomnak szívében, Londonban, él egy rejtélyes, titokzatos tehetséges ember. Iróképiének betűkarjai, mint valami misztikus csodapóknak csápjai, úgy nyúlnak szét szerte a világon, tompa kopogással rádörömbölnek az emberek szívére, hogy eláll a lélekzetük: fantasztikus, lelekzetelőító cselekményeikkel megmarakollák az emberek torkát, akik hiedteu figyelnek fel: ki ez az ember, akinek ilyen példátlan hatalma van a modern világ lelkein s akinek behódol készséggel az angol miniszterelnöktől kezdve a hindu fellahis és a francia írótól kezdve az amerikai bankárig, vagy a német kis cselédig mindenki?

Ennek a rejtélyes embernek, akinek vörös körbe foglalt arcképe ma az Északi Sarktól a Déli Sarkig mindenki ismeri, már maga az élete is kész regény.

Lelencgyerek volt Edgar Wallace, akit Londonban egy iósziú vásáresernoki hordár szedett fel az ucca porából. Perse a fogadott gyerekeknek már egészen zsenyévéitől kezdve szorgalmasan neki kellett látnia, hogy kenveret megkeresse. Pirkaó hamalokon már ott állott a halpiacon, hogy a themsei bárkáról cipelgesse a friss árut a piacra. Aztán rikkanos lett belőle, majd nyomdászinas, később telegyerek és végül, amikor már jól ment a dolga, „saját szakállára” virágüzletnek látott neki.

Amikor Cecil Rhodes Dél-Afrikában elkezdte kiépíteni az angol világbirodalom ottani oszlopát és ezért háborút indított a marokni bur nép ellen, Wallace hirtelen nagyot gondolt magában és elment az angol ezredékkel szanítécsnek. Ez lett életének döntő fordulója.

A helyesírásról kevés fogalma van még ekkortájt, de azért hallatlanul színes tudósításokat küld előbb délafrikai angol lapoknak, majd utóbb a nagy londoni újságoknak, az ekkortájt keletkező iurcsa, kalandos gvermatl életéről.

Ekkor tör ki a második délafrikai háború és Wallace, aki időközben elismert nevet szerzett magának a londoni szerkesztőségekben is, most kimondott haditudósító lesz, aki maga is nem egy önálló háborús kalandot él végig a lángban álló Fokiföldön. Ezekben az években kerül egészen szoros barátságba az angol világbirodalom legnagyobb nevével hadvezéréivel és politikusaival. Ők hívják fel a londoni könyv- és lapkiadók figyelmét erre az íróra, aki úgy, mint Bret Harte az angol világhatalom kanadai birtokát, mint Bulwer az egyiptomi angol uralmat és mint Kipling az indiai angol protektorátust örökítette meg izzgó fantáziájú regényeiben, úgy válik most a délafrikai gvermatbirodalom izzalmas tollú éposziróivá.

Edgar Wallace azonban nem itt teljesedett ki az a világsikerű íróvá, mint aminőül ma őt világrész minden rangú-rendű embere őt ismeri. Az angol külvárosok apacséléte, a Scotland-Yarddal való ifjúkori harcai, a délafrikai kalandorélet idegészítő élményei, a világ legismertebb neveivel való személyes barátsága: szóval az emberi élet legmélyebb és legmagasabb rétegeinek intim ismerete és a lelke mélyén szüntelenül ott dobogó eliojthatatlan kalandvágy avatták Wallacet az azzá az íróvá, aki ma már messzi túlhaladt Conan Doyle, Maurice Leblanc, vagy az ifjúkori Wells idegborzoló fantasztikumán és ma — bizvást elmondhatjuk — a világirodalom legolvasottabb szerzője.

Mint valami misztikus óriás, úgy uralkodik Wallace a mai könyvvilágon. Iróképiéből és diktációjából nap mint nap tömegével bukkannak ki a detektívregények, a grandguignoles színművek, sőt legújabbán már külön Wallace-Magazin is indult a külföldön. Sor-

Budapestre utazók
figyelmébe!

Megvettem

az országosan ismert ki-
tűnő hírnevű volt

Kohn Heilmann és Fiai

őg kész férfiruha üzletét
Károly-körut 12.

A raktáron levő nagyválasz-
tému, olaszországi kivitelű és legjező minőségű árukészlet.

ferfiöltönyökben,
felöltőkben,

átmeneti kabátokban,
tavaszi sportruhákban

olyan olcsón
árusítom,

hogy a nagy árukészletet
új áruházam megnyitásával

teljesen elárusíthassam.
2500 méter finom férfiruhaszövetet, amíg a készlet tart, méterenként is árusítok meglepő olcsón.

Szíveskedjék erről a Károly-körut 12. üzletben személyesen meggyőződni.

Tisztelettel

Fehér M. Miksa

Kérjen díjmentesen prospektust.

közül végeláthatatlan tömegekben kuszlik ki az ezernyi mezező figura, akiket kimeríthetetlen fantáziája hívott életre és akik minden pillanatban készen állnak arra, hogy meglepienek, megrázzanak, lebilincseljenek bennünket.

A Dante-kiadó most olcsó kiadásban dobja piacra Wallace 15 válogatott regényét és ezzel Magyarország is bekapcsolódik a Wallace-imádók nagy nemzetközi táborába, amely évente ötmillió kötetben habzsolja fel ennek az angol ienomének minden sor írását.

Megnyilt a budapesti nemzetközi vásár

Óriási forgalom a vásár területén.

Budapestről jelenti tudósítónk: Páratlan fénynyel és pompával ünnepelte Budapest a Nemzetközi Vásár megnyitásának napját. Szombaton délelőtt pontban 10 órakor a kormány tagjainak, a miniszteriumok, a székesfőváros, a hatóságok vezetőinek, a diplomáciai kar tagjainak és a külföldről érkezett notabilitásoknak jelenlétében Horthy kormányzó nyitotta meg a vásárt pazar ünnepi külsőségek között.

Már az első nap is a látogatók tizezei lepték el a vásárnak tavaly óta jelentősen megnagyobbított területét. Mindenki kellemes meglepetéssel látta, hogy a vásár ezidén teljesen újszerű: a kiállítók, akik valamennyien szépségre törekedtek, egymással versenyezve, káprázatosnál káprázatosabb kiállítási csarnokokból egy tarka vásárvárost építettek. Ebben a vásárvárosban mindaz, ami az iparban csak újdonság van és minden elképzelhető árucikket a legényesebb környezetben állították ki, még pedig több, mint 200 csoportban. A vásár nemzetközi jellegét mindenféle a külföldi országok zászlói hirdetik, a franciáknak, a japánoknak, az Olasz-, Görög- és Törökországnak, valamint Jugoszláviának a vásáron való részvétele nemcsak ragyogó exotikus színeket, de szemlélő jelentőséget is ad a kiállításnak.

ÉRTESÍTÉS.

BLASCHEK CONRÁD
csász. és kir. udv. szállító
NŐI DIVATSZALONJÁT
I. évi május 1-én
Budapest, IV. Váci-ucca 15. sz. alá
HELYEZTE.

HIREK.

— Nem halasztják el a közigazgatási reform tárgyalását. Bucurestiből jelentik: Az Adeverul megcáfolja azt a hírt, hogy a kormány észre halasztja a közigazgatási reform parlamenti tárgyalását.

— Főszolgabírói értekezlet a megyeházán. Ma délelőtt főszolgabírói értekezlet volt az aradi prefekturán. Az értekezleten ismertették az új csendőrségi törvényt, majd a május 10-iki ünnepségekkel foglalkoztak. Errevonatkozólag tízezer darab emlékérem jött a prefekturára. Ezeket a megyében és városban árusítani fogják és ezeknek jövedelméből fedezik a gyulafehérvári ünnepségek költségeinek egy részét.

— Csicserin teljesen kegyvesztett lett. Párisból jelentik: Az orosz emigránsok párisi újságjának moszkvai jelentése szerint, a szovjet végleg elejtette Csicserint, aki azért lett kegyvesztett, mert feltűnően szimpatikusan kezelte Trockij mozgalmát és Berlinben is olyan irányú kijelentéseket tett, hogy a német kormány meg kell adja a beutazási engedélyt Trockijnak.

— A jóvátételi delegáció új hitelezési módok. Párisból jelentik: A jóvátételi delegáció új hitelezési módokat állapított meg. Németország hajlandónak mutatkozik a feltételek elfogadására, csupán azt kötötte ki, hogy a hitelező államok szintén vessék alá magukat a feltételeknek. A hitelező államok megbízottai kijelentették, hogy ebben az irányban kérdést intéznek kormányukhoz.

— Grandi Esztergomban. Esztergomból jelentik: A város lobogódiszben, nagy ünnepségek között fogadta Grandi olasz államtitkárt. Antony polgármester olasz nyelven üdvözölte Grandit, aki meghatóan köszönte meg a fényes fogadtatást. Azután megtekintette a leventéket, megkoszorúzta a hősök szobrát, délelőtt pedig a hercegprimás adott tiszteletére ebédet. Délután 3 órakor visszautazott Grandi Budapestre.

Fáradtság, kimerültség megrontja az életkedvet. Egy csésze OVOMALTINE frissé, üdévé teszi az ellankadt szervezetet.

— A kormány tárgyal a szomszéd államokkal a vasúti szállításokról. Bucurestiből jelentik: A közlekedésügyi miniszteriumban szerdán értekezlet lesz a szomszéd államok delegátusainak részvételével. Az érdekeltek a vasúti szállítási kérdéseket fogják megvitatni és egységes irányelvet és szabályzatot állapítanak az áruk szállítása tekintetében.

Dr. POSGAY szanatóriuma

Fekvő és bejáró betegek részére.
Déli tekvesű, külön és közös szobák.
Modern műtőtermek. — Röntgen. — Quarz.
Diathermia. — Saját vegyi laboratórium.

Szabad orvosválasztás
Mérsékelt polgári árak.
Arad, Str. Mocioni (Orczy-u.) Tel. 8-96.

— Ujabb nyolcmillió csalásnak jöttek nyomára Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Egyes lapok ujabb csalásokról adnak hírt, amelyek állítólag a legutóbbi rubelbevitel alkalmával történtek és amelyek nyolcmillió lejjel károsították meg az államot. A lapok azt is tudni vélik, hogy a pénzügyminiszter a bűnsnek bizonyult tisztviselők ellen fegyelmi eljárást indított, egyben az ügyészséget is értesítette a csalásokról.

— Házasság. Melchner Margit és Klein Sándor házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Ukrajnában ismét véres zavargások törték ki. Bucurestiből jelentik: Az Adeverul jelenti, hogy Odessza és Tiraszpol környékéről ágyuszó hallatszik amely az Ukrajnában kitört véres zavargások valószínűségét erősíti meg.

— Illetékmentesen lehet átszállítani Aradon az inségesek búzáját. A minisztériumtól ma rendelet érkezett a városhoz, amely közölte, hogy az itt átszállított és az inséges vidékekre szánt buza illetékmentesen szállítható át a városon. Egyes városok ugyanis ezt a búzát is taxa alá vetették.

— Rádióval felszerelt olvasóköroket létesítenek az aradmegyei községekben. Megírtuk, hogy a belügyminisztérium elrendelte a falusi korcsmák vasárnapon át való zárvatartását. A minisztérium — mint megírtuk — az alkohol elleni küzdelemre szólította fel a hatóságokat és olvasóköroket meg teaházak létesítését ajánlotta. A miniszteri rendeletet a közeli napokban végrehajtják, amennyiben Aradmegyében három községben létesítenek rádióval felszerelt olvasóköroket. A prefektus most tanulmányozza a kérdést és a napokban megállapítja, melyik az a három község, ahol rádiót állítanak fel.

— Jégelöfzetöket állandóan felvesz Reusz Sándor-cég jéggyára. Bvdul Reg. Ferd. 33. Telefon 141.

MEGJELENT
CZELNAI ESZTER

magyarozó rajzokkal ellátott

cukrászat és hideg büffé tankönyve

melyből tanfolyam nélkül is elsajátítható a cukrászat és hideg büffé. — Kapható volt Eötvös-u. 7.

— Haldoklik a Cseka vezére. Moszkvából jelentik: Gersinszkij, a Cseka leghírhedtebb véreskezű vezére, haldoklik. A Pravda jelentése szerint súlyos szívbajban szenved, amit eddig titkoztak.

— Epékő-, vesekő- és hólyagkőbeteg, valamint azok, akik húgysavas sók túlszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfiá hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a Ferenc József víz biztos és rendkívül kellemesen ható hashajtó s ezért sərbajoknál és prostatabetegségeknél is ajánlják. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Súlyos szerencsétlenség a strassburgi pályaudvaron. Strassburgból jelentik: Az itteni pályaudvaron borzalmas szerencsétlenség történt. Egyik felvonó lift menet közben ismeretlen okokból megakadt, azután ismét működni kezdett. Mire leért a peronra, a liftben két agyonlapított postás hulláját találták. Megállapították, hogy a lift az épület falához nyomódott és megölte a két szerencsétlent. A baleset okának kiderítésére megindult a nyomozás.

Tenniszerök, lapdák, focibalok

rendkívül olcsó árban HEGEDUS cégnél.

Julius 2-án 15 napos TÁRSASUTAZÁS

indul Svájcban át

**PÁRISBA,
LIZIÓBE,
TROUVILLÉBE,
LOURDESBA és
NIZZÁBA.**

Részvételi díj

580 pengő (mindennel.)

Társasutazás Rendezősége,

Budapest, IV., Váci-ucca 40.

— Repülőszerencsétlenség Constanta mellett. Bucurestiből jelentik: Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap a Constanta melletti Sudghiol tó mellett. Savulescu repülőtszert tegnap Savoya-típusú gépén felszállott a tó partján és alig néhány pernyi repülés után, körülbelül száz méter magasságból a tóba zuhant. Savulescu állapotáról szóló hírek ellentmondóak és e pillanatban nem lehet tudni, hogy sérülései súlyosabb természetűek-e, vagy sem.

— Letartóztattak egy kommunista mérnököt Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A sziguranca ma letartóztatta Marcell Pauker kommunista mérnököt, akit távollétében 10 évi börtönre ítéltek. Vele együtt letartóztatták Éva Jaroslovka egyetemi hallgatót, akit Pauker lakásán találtak.

— Tűz Gyorokon. Az Arad-Hegyaljai Fakeskedelmi r.-t. gyoroki fűrésztelepén ma délután három óra tájban könnyen veszedelmessé válható tűz keletkezett. Egy, a kéményből kipattanó szikra lángralobbantott egy tömeg fűrészpont, amelytől meggyulladt a közelben lévő szalmakazal. A telep személtetőének fél órai megfeszített munka után sikerült a tüzet lokalizálni és elejét venni a katasztrófának.

— Leleplezték Bécsben Girardi szobrát. Bécsből jelentik: Ma délelőtt leplezték le a Friedrichsstrasse végén lévő parkban a bécsiek nagy komikusának, Alexander Girardinak szobrát.

SCHWARZ IRMA budapesti női divatszalon

IV. Váci-ucca 18. alá

helyezett újonnan berendezett helyisége és

ruhamedelljei a tavaszi vásár egyik szenzációja.

— Az Inn rejtélyes halottja. Bécsből jelentik: Az Inn folyóból egy hatvan-hetven év körüli embernek fejét halászták ki. A nyomozás megállapította, hogy a szerencsétlen embert két hatalmas ütessel meggyilkolták, azután levágták fejét. A gyilkosság három héttel ezelőtt történhetett. A nyomozás megindult.

— **Meghalt egy nő, aki tíz évig férfi volt.** Newyorkból jelentik: Pár héttel ezelőtt egyik kórházban felvételre jelentkezett egy Strassford Ferenc nevű férfi, akit egy nő kísért a kórházba és a beteg feleségének adta ki magát. Strassford a napokban meghalt és halála előtt kiderült, hogy nem férfi, hanem nő. Elmondotta, hogy tíz esztendeje jár férfi ruhában. Kiletének megállapítása végett bevezették a nyomozást.

— **A brutális házfelügyelő.** Ma délelőtt a negyedik kerületi rendőrségen feljelentést tett özvegy Zubez Száváné, a Colonel Paulianucca 6. számú ház tulajdonosa, súlyos testi-sértés címén, házfelügyelője ellen, aki őt tetlenül inzultálta. A rendőrség a bemutatott orvosi látélet alapján megindította az eljárást a brutális házfelügyelő ellen.

— **Krisztus passiójáték és nem a favaly** előadott „Jézus élete” bibliai életképsorozat kerül előadásra a Mosóczy-telepi kath. templom építési alapja javára 18., 19., 20. és 21-én a városi színházban. A Krisztus passiójáték nehezebb feladatot ró a szereplőkre, mert nemcsak kiállni, de beszélniök, mozogniök is kell. A Hetényi főrendező vezetése mellett naponta folyó összevágó és gördülékeny próbákon egyre imponálóbban bontakozik ki a passiójáték minden költői szépsége s a szereplők lelkes, odaadó teljesítménye nemcsak a hibátlan szereptudásban, de jártékban is elnyeri a közönség meglegedését. Az előadások jegyeit már most árusítja szíveségből Hartmann Kálmán úr ékszerüzlete.

— **Talált tehenek.** A rendőrség közli, hogy a város területén két tehenet találtak. Igazolt tulajdonosuk jelentkezzen a rendőrségen.

— **A nyugdíjasok figyelmébe.** Az állomáson fizetett volt MÁV. és CFR-nyugdíjasok május havi illetményeiket 6-án, hétfőn vegyék fel. A volt Acsev-nyugdíjasok május havi illetményeit — a 9. és 10-iki ünnepek miatt — 11-én, szombaton folyósítják. Az egyforma elbánás elvénél fogva jövőre nézve olyan megállapodás történt, hogy a páratlan számú hónapokban a MÁV-tól származó állomáson fizetett nyugdíjasok veszik fel előbb illetményüket, a páros számú hónapokban pedig a volt Acsev-nyugdíjasok jönnek előbb sorba. Egyesületünk szorgalmazására Vidrihán Stan CFR vezérigazgató intézkedett, hogy eszentul a fizetési utalványok minden hó elsején küldeszenek szét. Azok kifizetése azonban a gyűjtőpénztár pénzkészletétől függ. Ismételten felhívjuk az érdekeltek figyelmét arra, miszerint 7-én délelőtt 10 órakor az egyesület helyiségében az Acsev-nyugdíjasok, délután 2 órakor pedig a volt MÁV-nyugdíjasok lehetőleg teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Végül kérjük a hátralékos tagsági díjak mielőbbi befizetését és e célból 9-én délután 3 órától kezdődőleg hivatalos órát tartunk. Az elnökség.

— **Választás az aradi Chevre Kadisánál.** Értesítjük az egyesület választóképes t. tagjait, hogy az elnökség, előjáróság és választmány vasárnap, folyó hó 5-ikén választatik meg. A szavazólapok a zsidó hitközség templomépületi tanácstermében reggel 9 órától délután 4 óráig adhatók le. A választási bizottság.

— **Az Arad és Vidéke Fűszerkiskereskedők Szindikátusa** ez évi közgyűlését vasárnap, e hó 5-én tartja meg a Kereskedelmi és Iparkamara nagytermében, melyen minden érdeklődőt szívesen lát az Elnökség.

Tennisz-ütők, Tennisz-cipők, Tennisz-labdák gyári lerakata EMILMAIDT-nál Arad.

— **Dr. Kilenyi Albert** belgyógyász rendelőjét, Röntgen-laboratóriumát a régi lakásról a szemközti lévő sarokházba helyezte át. Bejárat a Strada Consistorului 24. kapu, I. emelet.

Arad és Erdély közkedvelt szabója ULLMANN és SZEMERE

BUDAPEST, V., Szent István-tér 5.

Alapítva 1862-ben.

Az elegáns öltözködés híveit budapesti tartózkodásuk alatt szívesen látja a legújabb divat alkotásainak megtekintésére.

— **Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület** Temetkezési Csoportja Igazgatósága értesíti tagjait, hogy az első csoportban a 279-ik és a másodikban a 154-ik szelvényig esedékes a fizetés.

— **Ma, vasárnap délután tánc az Újságróklubban.**

EXPORT! IMPORT! TRANSPORT! NOI KALAPOK ES MASAMODOK

kérjenek árajánlatot szalma, exota stb. kalapkellékekről.

MARKOVITS

Kalapgyár

BUDAPEST, Petőfi Sándor-uca 14-16.

— **Az Aradi Korcsolyázó-egylet** folyó hó 6-ikán délután 6 órakor tartja meg évi közgyűlését, amely mult hétfőn a megjelent tagok háttározatképtelensége miatt megtartható nem volt.

— **Dr. Róna orr-, gége és fülorvos** elköltözött Str. Gheorghe Popa 1. (Volt Széchenyi-és Ferdinand-uca sarok.)

— **Nagy kereslet új osztálysorsjegyekben.** Egész 1000 lej, fél 500 lej, negyed 250 lej. Minden megbízást pontosan és diszkréten elintéz a népszerű Fritz Dörge bank Wien, I/A. Kärntner Str. 43.

— **Borzalmas földrengés Oroszországban.** Londonból jelentik: A Turkomán szovjetkörtársaság területén borzalmas földrengés pusztított. Germab városának nagyrésze teljesen rombadólt. Moszkvából érkezett jelentések szerint a halottak száma többszáz és a sebesültek ezer számra hevernek a romok között. Az elpusztított város segítségére expedíció indult.

— **AAC rendkívüli közgyűlés.** Az Aradi Athletikai Club folyó évi május hó 12-én délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart a városháza kis tanácstermében, melyre a tárgy nagy fontosságára való tekintettel, a tagok minél nagyobb számban szíves megjelenését kérjük. Elnökség.

WALTER magántanfolyam

BUDAPEST, VIII. Rákóczi-ut 51.

Levelező oktatással készít elő magánvizsgára, érettségire.

— **Művészti festmények Kerpelnél.**

— **Megkerült a „Darázsklub” naplója,** amelyet Forgács Anna vezetett. A Darázsklubot 1926. május 8-án alakította meg öt pesti színésznő: Gaál Franciska, Turay Ida, Tihanyi Julia, Balla Zsuzsi és Forgács Anna. Forgács Anna írta sajtóközleményének az érdekes klubnak a levélkönyvét, amelyet most megtaláltak. A Színházi Élet új száma részletesen ismerteti ezt a szenzációs naplót. Ince Sándor népszerű hetilapjának e heti szenzációi: Képes riport a Rotschild baronesszről, Krudv Gyula cikke a május elsejei lumpokról. Hatvan Lili áprilisi revüje. Képek a bécsi Pista nénről. Cikk, vers, színházi beszámoló, novella, Simon Böske naplója, Mirriam Harry regénye. Darabmelléklet: Lyon Lea, kottamelléklet, szenzációs vicclap, divat, sport, rádió, és autóróvatok egészítik még ki a Színházi Élet e heti új számát, amelynek ára 40 lej, négyedévi előfizetéstől 450 lej. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi-uca 10., I. em.

Po'skairtást, parketta szerelést vállal **LOVAS** Str. Oitor 111. (III-48-ucca)

Olcsó Wallace

8

napig érvényes előfizetési kedvezmény

EDGAR WALLACE

15 új regénye

- A rémbíró
- A megtorlás
- Kató és a tizek
- A versenyparipa
- A hatalom könyve
- A bíró vétké
- A kék kéz
- Bones ur Londonban
- A titokzatos ház
- A gyémántfolyam
- A tollas kígyó bosszúja
- A 13-as szoba
- A bosszuálló
- A pénzhamisító
- A három törty titka

Teljes csontkitalan fordításban, díszes könyvtári kiállításban, dús aranyszínes késszerű vásson kötésben, kötetenként

BEKÖTVE 85.— LEJ

A kötetek terjedelme 240—320 oldal.

HAVONKÉNT 2 KÖTET.

Később ugyanez a kiadás csak jóval magasabb áron kerül forgalomba.

DANTE-KIADÁS.

Kivagadó és 8 napon belül beküldendő.

Emanuil Vidor cégnek

A. K. Oradea, Bdul. Regele Ferdinand 2.

Esennel megrendelem a 15 kötetes

olcsó Wallace-sorozatot vaszonkötésben

kötetenként 85 Lej kedvezményes áron. Havonként 2 kötetet veszek át 170 Lejért.

1. A köteteket személyesen veszem át
2. A köteteket postán kérem. A 170 Lej és portóköltséget tessék utánvételezni.

(A nem kívánt törlesztő)

olvasható aláírás

postos cím

foglalkozás

AZ ARADI GOLGOTA AKTAI ÉS DOKUMENTUMAI.

Kazinczy Ferenc fia, Kazinczy Lajos ezredes a hadbírótság előtt.

Haynauék tábornokot csináltak a nagy Kazinczy fiából, csak hogy kivégezhessék. Kazinczy Lajos vallomása. Kazinczy végighallgatja cellájából az aradi tizenhárom vértanu ítélet-kihirdetését.

Auffenberg nem volt tábornok, de még csak csapatparancsnok sem, mivel szolgálati ideje alatt nagyrészt Kossuth mellett teljesített parancsértizti szolgálatot. Talán ez volt éppen a veszte és halálának oka.

Abáró Majthényi felterjesztésének háttára a következő parancsot írta Haynau mindjárt másnap reggel:

„Lássu a tábori törzshadbírótság azon parancsával, hogy Bangó Péter lapszerkesztő és Auffenberg Norbert volt császári tiszt ellen oly gyorsan, mint csak lehetséges, a statáriális eljárás az én proklamáción alapján mielőbb megtartandó és mikélyt személyazonosságuk megállapított, azonnal a legszigorúbb ítélettel sújtandók.“

Főhadiszálláson, Aradon, 1849. aug. 22.

Haynau, tábornok.

Mire a parancs leérkezett, csak annyi idő maradt, hogy a rögtönítélő eljárás végrehajtására szükséges két gyalogszázadot kivégyeljék a laktanya udvarára, mert az akkori szokások szerint a rögtönítélő eljárás mindig szabad ég alatt tartatott meg és a kivonult csapatokból vétettek a szavazóbírák.

A főbíró előtt a kivonult két gyalogszázad négyzetet formált és a közepére helyezett asztalnál foglaltak helyet a kiválasztott bírák, az asztal előtt a két vádlott. Az eljárás igen rövid volt. A kihallgatások után azonnal ítéletet hoztak, mely a következőképen hangzik:

Ítélet.

Mintán Auffenberg Norbert csehországi Dobian községi születésű 36 éves, református, nős, gyermektelen, a lázadó magyar hadsereg 1-ső száma vadászrezidenc ezredese, teljes beismerésben van, hogy Kossuthnak segédtszije volt és azután is elfogatásáig a lázadó párt szolgálatában állott és nincsen semmi mentsége, az érvényben levő proklamációk és az V. hadicikk alapján, valamint a 61. szakasz alkalmazásával felségsértésben bűnösnek találattik és ezért kötél általi halállal büntetendő.

Az aradi főhadiszálláson, 1849. augusztus 22. délután 5 órakor.

Josef Glitta	Wollar.
Wondra.	Josef Holub.
Martin Fuchs.	Wallenta.
Kurzweil.	Josef Scholz Feldwebel.
Wisgrill Lientenant.	

Graf Wartensleben Oberlieutenant.
Platzer Ingenieur-Oberstlieutenant als
Zimmer, Rittmeister-Auditor.
Präses.

Zimmer Rittmeister Auditor.

Kihirdetendő és végrehajtandó.

Haynau, tábornok.

Kihirdetett és végrehajtatott.

Arad, 1849. augusztus 22-én délután 6 órakor.

Ez volt az Aradon hozott legelső halálos ítélet Haynau megerősítésével és ez nyitotta meg az ítéletek későbbi hosszú sorát.

Az egész eljárás alig vett két órát igénybe. A várparancsnokság már akkor, mikor délután 5-kor meghozták az ítéletet és Haynau felküldték aláírni, elküldött, keresse nek hóhért. Valahonnan egy cigányt kerítettek elő, aki egy, az udvaron levő tornaszer oszlopára rettenetes kinezások között akasztotta fel a szabadságharc eme első aradi vértanuját.

A teljesség kedvéért még megemlítjük, hogy mi lett a sorsa Bangó szerkesztőnek.

Az Auffenberg ítéletét folytatták s ugyanazon iven még ez olvasható:

Vélemény.

Bangó Péter szerkesztőt illetőleg egyhangulag

az a vélemény, hogy ha igaz az, hogy akkor sajtószabadság volt és azután, amikor Windischgrätz bejött, többé nem jelent meg az újságja, mindezeket csak tanúkihallgatáson lehet megállapítani, tehát az ügye rögtönítélő eljáráson tulajdonképen el nem intézhető.

Arad, 1849. augusztus 22.

Haynau.

Bangó sokáig volt Temesvárott vizsgálati fogságban, amíg végre öt évi fogságra ítélték.

Az aradi börtön kazamatáiban a rettentő október 6-ika után még 553 volt magyar honvéd tiszt várta bizonytalan sorsát. A megrettent közvélemény azt hitte, hogy a vérfagyasztó kivégzésekkel, amelyekkel október 6-án Aradon és Pesten tombolt a rémuralom, talán kielégül a bosszuvágy és csillapul a vérszomj. És azt hitte, hogy most már csökkenni fog az üldözés is.

A közvélemény csalódott. A pillanatnyi csönd, amely október 6-át követte, nem volt semmi más, mint az, hogy a rettenetes reakció oly rengeteg számmal juttatta börtönre a legjobb hazafiakat, hogy a régi osztrák hadsereg valamennyi idegenből ide telepített hadbírája sem győzte a munkát, pedig az aradihoz hasonló vértörvényszékek működtek már Pesten, Pozsonyban, Kassán, Nagyváradon, Temesváron és Nagyszebenben.

Alig mult el Aradon két hét, már újabb halálos áldozatokat követelt az osztrák bosszuállás a vitéz honvédsereg vezérei közül.

Oktober 25-én ismét eldőrdültek a fegyverek, amelyek ismét egy nemes hazafi életét oltották ki.

A nagy Kazinczy Ferenc fia, Kazinczy Lajos esett áldozatul az osztrákok bosszújának.

Kazinczy Lajos a közös császári hadseregből 1847-ben lépett ki. A honvédség felállításánál az I-ső honvéd utász zászlóaljba lépett be és a Győr körüli erődítési munkálatokban részt vett, majd megbízást nyert a II. számú utász zászlóalj felállítására. 1849-ben mint ezredes megbízást nyert egy tartaléksereg gyűjtésére Máramarosziget környékén. A tartaléksereg lett volna hivatva a betört oroszok oldalában és hátában működni, létszáma volt: 6 zászlóalj honvéd, 4 vadászszázad, 1 zászlóaljnyi máramarosi szabadcsapat és 4 huszárszázad, valamint 32 ágyú.

E tartaléksereg Görgeytől és Bemtől egyszerre kapott parancsot, hogy hozzája csatlakozzék és meg is indult augusztus elején Szatmárra, de ott be kellett látnia, hogy a Görgeyhez való csatlakozás lehetetlen. A Bemhez való csatlakozást megkísérlendő Nagybányán át Désre menetelt hát, ahol híret vette, hogy Zsibó körül egy honvédsereg maradványai vannak, Gál Sándor ezredes vezetése alatt, maga is Zsibóra menetelt és az ott volt csapatok felett is átvette a parancsnokságot augusztus 22-én, tehát akkor, amikor már a magyar főcsereg Világosnál letette a fegyvert.

Kazinczy csoportját nyomon követték úgy az oroszok Grotenhjelmmel, mint az osztrákok Clam-Gallas vezetésével.

Augusztus 23-án felszólította Grotenhjelmmel Kazinczyt a fegyverletételre és egyben átküldte neki Görgeynek az erdélyi hadakhoz intézett levelét.

Görgey értesítette az erdélyi seregeket arról, hogy a magyar főcsereg Világosnál letette a fegyvert és felszólította a többi seregeket is a fegyverletételre. A levelében többek között az volt:

„bár a fegyverletétel feltétlen volt, mégis

miután az oroszok lovagiáson bántak velünk“.

Levelét így folytatta:

„mivel az egyesült orosz és osztrák haderő oly tulnyomó, hogy azzal nem lehet a harcot eredménnyel fölvenni, a fegyverletétel többé nem gyáva tény, hanem mindenkinek, aki Magyarország ügyéért fegyvert fogott, ily körülmények között kötelessége a fegyvert letenni“.

Kazinczy 24-én haditanácsot hívott egybe és azon előterjesztette Görgey levelét. A tanács tagjai nagy elkeseredéssel fogadták a levelet, de határozat nélkül mennek szét. Kazinczy azonban, mivel a sereg azonnal megkezdte az elszéledést, elhatározta, hogy az oroszok előtt leteszi a fegyvert. Grotenhjelmmel a fegyvereket átvette, de

Kazinczyt és körülbelül 80 tisztársát átadta gróf Clam-Gallas osztrák tábornoknak,

aki azután őket Aradra kísértette.

Aradon Ernst törzshadbíró, miután a 13 vértanu perét szeptember 26-án Haynauhoz jóváhagyás végett felterjesztette, október 1-én kezdte meg Kazinczy kihallgatását és október 13-ára be is fejezte azt.

Kazinczy vallomásai a következő érdekes részleteket tartalmazzák:

— A bán hadseregével a király parancsára ütköztünk meg, amely ütközetnek lett a folyamánya az az üldözés, minek folytán Schwechathez jutottunk.

A bán támadott meg minket, mi őt megvertük.

Az osztrák területre való üldözésre a parancsot a volt osztrák altábornagy, Moga adta ki. Ez az ember volt a mi törvényes előjárónk, az általa kiadott parancs volt a törvényes kötelességünk. Mint egyszerű százados, hogyan tagadhattam volna meg előjáróm parancsainak teljesítését.

— Az bizonyos, hogy nagyon különösnek találtuk, hogy Schwechatnál a horvátokat az osztrákokkal együtt találtuk, mikor őket a király parancsára üldöztük. Ezt igen sokan nem tudtuk magunknak megmagyarázni, egyszer a horvátok a király ellenségei, egyszer a szövetségesei.

— Hallottam ugyan erről beszélni, hogy állítólag Windischgrätz felszólította volna Moga altábornagyot, hogy álljon a király oldalára tisztjeivel, de ilyen felszólítás hivatalosan sohasem jutott el hozzánk.

— Én szolgálatban maradtam és az utászok szervezéséhez fogtam, amire

a parancsot a király által kinevezett hadügyminisztertől, Mészáros Lázártól vettem.

— Természetesnek találtam azután, hogy szolgálatomat tovább is teljesítettem és harcoltam a Magyarországra tört osztrák hadsereggel szemben is, hiszen erre a király parancsára letett eskü is kötelezett.

— Általános volt a hiedelem, hogy mi a király érdekében harcolunk és a mi hadviselésünk csak egy ellenséges osztrák párt ellen irányul, amelyikkel talán a király maga is ellenséges lábon állott. Hogy Ausztriában milyen politikai viszonyok uralkodtak, azt mi, a háborúban levő katonák nem tudhatuk, erről magunknak meggyőződést nem szerezhettünk. Minden jel arra mutatott, hogy nekünk van igazunk és így egy percig sem gondoltam arra, hogy szöszegő lettem volna az általam kiállított kötelevényvel szemben.

is
c.
t.
t.
e.
h.
c.
és
gy
re
igy

dol
Ez
bár
Kos
ezt
kyl
szás
az é
veze
téről

közté

érzése.
csület

A
szüne

re

Ötödikén
ítéletet és
a többi f
téshez és
az épület
volt és at
a magasat
védtisztek;

A nyilván
volt a célja.

Időközben
a bírósághoz a
főleg annak a
bernok és nem
dikán ugyanis l
és hadtestparan
látszott előtte i
a tisztázása.

Kazinczy tés
tályparancsnok v
már azt találta,
hadsereget a két
Farkas és Gál ezre
a parancsnokságot
hadműveletet végr
fegyvert. Nagyon m
relinc, hogy ez a
Megállapítható az ak
orran eréd, hogy az
ca, midőn a hadiorg
di várparancsnokságn
bő tábornok-ak j
totta az első elítelendő

Haynauna: ugyanis
közölgésként és aug
3002—k. számú rendeletéb
van feltüntetve, hogy mily

án,
m

odt

és
cák

zse-

ger-

óbet

slá-

LYES

ki po-

0. Véd.

3. Ork.

Cato.

De. —

Séta. —

60. Lo.

— 66.

73. Ali.

80. Has.

89. Aud.

— 95.

— 104.

— 112.

— 117. Nn.

124. Ri. —

6. — 130.

36. Il. —

— 144. Arn.

151. Öltöző.

— 159. Iro-

veszélyei. —

Sóskut. — 4.

— 9. Kán-

13. Lab. — 14.

Galotti Emilia.

Art. — 25. Pya.

— 37. Triola. —

— 45. Id. — 46.

— 52. Eke. — 53.

— 59. Oberdank.

— 67. Ab. — 69.

— 74. Igaz. — 76.

— 2. An. — 84. Ei. —

— 6. Ra. — 98. Sav. —

— 105. Eol. — 106.

— 9. And. — 111. Kri. —

— 120. Ban. — 122. Pó.

— 129. Hantol. — 131.

Garral. — 137. Ira. —

— 144. A Töz. — 147.

— 151. Öné. — 152. Öre.

Só. — 158. Ol. — 160.

KET LEGKÉSŐBB PÉN.

ELYISEG

1. szobából,
augusztus 1-re

ADÓ.

Bővebbet:

szedő: Tkpéztár r.-t-nél.

Ujból eltiltották a köztisztviselőket a sorsjegyarúsítástól.

(Arad, május 4.) A gyűjtésekre vonatkozóan a kormány már egy ízben kiadott egy rendeletet, amelyben megtiltotta a hatóságoknak, hogy sorsjegyeket, vagy bármilyen más jegyeket köztisztviselők útján árusítsanak. Ma újabb, szigorú körrendelet érkezett a belügyminisztériumból, amely ismét közli, hogy képeket, jegyeket, vagy sorsjegyeket köztisztviselőknek nem szabad árusítaniok.

Amennyiben valamilyen ünnepély rendezői a felsőbb hatóságok ajánlólevelével érkeznek meg, az nem jelenti, hogy az illetékes hatóságok pénzzel vagy bármilyen más formában kötelesek az illetőket támogatni, csupán azt, hogy felhívják rájuk az illetékes hatóság figyelmét. De semmiesetre sem szabad az alárendelt tisztviselőkkel árusítani a jegyeket, képeket, vagy könyveket, miután ez a körülmény összeérhetetlen a közhivatalok presztízsével. Mindazon tisztviselők, akik a rendelet megszegik, szigorú fegyelmi büntetésben részesülnek. — A rendeletet, amelyet maga Vaida-Voevod belügyminiszter és Jonescu belügyminiszteri vezérigazgató írt alá, a prefektúra az összes közigazgatási hatóságokkal közölte.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —
VASÁRNAP, május 5.

Berlin 20. Rádiótorozó hírek. 21. Népszerű zenekari hangverseny. 22.30. Vidám dalok. előadja: Ambrus Irén és Kurt Fusz. Utána Dajos Béla tánczenekarának hangversenye. — Brünn 20. Szórakoztató hangverseny. 22.05. Jiri Benda: „Ariadne auf Naxos“ c. meiodramáinak közvetítése Prágából. 23.20. Kávéházi zene. közvetítés. — Bucuresti 18. Könnyű zene. 19.15. Szórakoztató hangverseny. 22. St. Constantin (bariton) hangversenye. 22.30. Fuvola-hangverseny. 23.15. N. Lehel (szoprán) hangversenye. 24. Rádióhangverseny. — Frankfurt 19. Tschairowsky-hangverseny. 20.30. Verdi „Rigoletto“ című operájának előadása. Utána tánczene. — Leipzig 18. Népdalok. 20. Egy opera közvetítése után tánczene. — L. O. London 18.45. Egyházi dalok. 22.05. Winifrid Dávid (szoprán) hangversenye zenekari kísérettel. — Milánó 19. Jazz-band. 22. Egy operai közvetítés a Scalából. — München 19.45. Népszerű balladák. 21. Edmund Eysler: operettrészletek. 23. Hangverseny és tánczene-közvetítés a szünetekben. — Nápoly 18. V. D'Evoli (szoprán) hangversenye. 22.02. Színházi zene. operai. — Prága 19.05. Német dalok. 20. Szórakoztató zene. 21. A házi zenekar hangversenye. 23.20. Kávéházi zene közvetítése. — Róma 18. Délutáni hangverseny. 21.45. Pietro Mascagni: „Sodaletti“ c. operájának közvetítése. — Wien 20.45. Régi zongoradarabok. 21.30. Richard Strauss és Josef Hugo Wittmann és Julius Bauer: Fürstin Ninetta című operettjének előadása. Utána: Jazz-zene. — Zágráb 20. Marx-est. hangverseny. 23. Tánczene. — Zürich 21. Hangverseny. — Budapest 10. Ujsághírek, kozmetika. 11. Egyházi zene és szentbeszéd a Belvárosi plébániatemplomból. Szentbeszédet mond dr. Hauser Ignác sekérelkész. 12.15. A magyar rádió nevében Gyula diák köszönti a Délmagyarországi Rádió Klub szegedi rádiómatinéjának közönségét. 13. Déli harangszó az egyetemi templomból. pontos időjelzés, időjárásjelentés. 13.10. Szimfónikus zenekari hangverseny. Vezényel: Unger Ernő karnagy. a Zeneművészeti Főiskola tanára. Közreműködik: Orosz Julia operakékesnő. a Városi Színház tagja és Fischer Anny hegedűművész. 16.30. A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádió-előadás-sorozata. Dr. Siegescu Miklós min. s. titkár: „A nők gazdasági nevelése.“ 17. Rádió Szabad Egyetem. Szünetben kb. 17.45. Pontos időjelzés. 18.30. Orsz. Magyar Dalosszövetség hangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. 20.30. Dr. Meister Ferenc előadása: Az olasz légió szereplése az 1848-49. évi magyar szabadságharcban. 21.10. Sport- és löversenyeredmények. 21.30. Operettelőadás a Studióból. 24. Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye a Baross-kávéházból.

HÉTFŐ, május 6.

Berlin: 18. Spanyol óra. felolvasás. karének és Műzene. 21. A mai idők embere. Dr. Kurt Kersten

5 világrész és mindenütt Palma

!!! Ázsia!!! Afrika!!! Amerika!!!
 Ausztrália!!! Europa!!!
 !!! Amerika!!!
 ...Palman járj, ha
 ...Dolgod végzed,
 ...Kitartásra
 ...Frissességet
 Ad Palma

Minden tájon,
 Tengerszelen,
 Munkásságnak
 Nyáron, télen
 Kell Palma

Ausztrália!!! Europa!!!
 !!! Afrika!!!
 !!! Amerika!!!
 !!! Europa!!! Ázsia!!!

PALMA

szerezői felolvasása. 21.30. Zenekari hangverseny. 22. Európai népdalok. Brünn: 20.05. „R. Wagner“-hangverseny. 21. Rádiókabaré. Bucuresti: 18. Rádióhangverseny. 19.15. Rádióhangverseny. 22. Pauline Clelia (szoprán) hangversenye. 22.30. Hegedűhangverseny. 23.15. Dal- és áriaest. 24. Rádióhangverseny. Frankfurt: 21.15. Esti hangverseny. 22.30. Közvetítés Heidelbergből. Diákdalok. Leipzig: 21. Gurre-dalok. L. O. London: 19.45. Early Italian hegedűhangverseny. 22.40. Kamarazene. 24. Tánczene. Milánó: 18. Jazz-band. 21.30. Egy operett közvetítése. 24. Jazz-band. München: 20.35. G. Halévy: „A zsidónő“ című operájának közvetítése. Nápoly: 18. V. D'Evoli (szoprán) hangversenye. 22. Időjelzés után G. Massenet „Werther“ c. operájának közvetítése. 24. Sport. Prága: 20.05. Szórakoztató hangverseny. 21. Rádiókabaré. 23.25. Gramofonzene. Róma: 18.30. Délutáni hangverseny. 21.45. Könnyű zene. Wien: 20.30. „A tempo és ritmus“ a modern művészetben. 21.05. Franz Schrecker-hangverseny. Zágráb: 18.30. Szórakoztató zene. 21.35. Modern kamarazene. 23. Könnyű est zene. Zürich: 21. „Di Banderiart“ című hangjáték közvetítése. 24. A házi zenekar hangversenye. Budapest: 10.45. Gramofonhangverseny. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 13. Déli harangszó az Egyetemi templomból. időjárásjelentés. 13.05. Hangverseny. Közreműködik: Orosz Julia (ének), Fuchs Éva (zongora). Zongorán kísér: Pongrácz László. 13.20. Hírek. 13.35. A hangverseny folytatása. 14. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 15.30. Hírek, élelmiszerárak. 17. Özv. Pósa Lajosné Pósa bácsi „Edecs anyám“ című verskötetéből ad elő. 17.45. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 18.10. Dr. Koutz Endre min. tanácsos felolvasása: „Vidám anekdoták“, 18.40. A Mandits-szalonzenekar hangversenye. 19.30. Mit üzen a rádió? 20.25. A m. kir. Operaház előadásának ismertetése és szereplőinek közlése. 20.30. A m. kir. Operaház „Francesca da Rimini“ előadása. Dalmű 3 felvonásban. Utána kb. 23.30. Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek és löversenyeredmények. Majd Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia-nagyszállóból.

színművének előadása. Utána: Könnyű zene. Zágráb: 18. Népszerű délutáni hangverseny. Zürich: 18.15. Gramofonhangverseny. 21. Cigányzene. Budapest: 10.15. A m. kir. 1. honvédegyezkedés zenekarának koncertje. Vezényel: Fricsay Richard zeneügyi igazgató. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 13. Déli harangszó az Egyetemi templomból. időjárásjelentés. 13.05. A rádió házi triójának hangversenye. 13.25. Hírek. 13.35. A hangverseny folytatása. 14. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 15.30. Hírek, élelmiszerárak. 17. Özv. Pósa Lajosné Pósa bácsi „Edecs anyám“ című verskötetéből ad elő. 17.45. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 18.10. Dr. Koutz Endre min. tanácsos felolvasása: „Vidám anekdoták“, 18.40. A Mandits-szalonzenekar hangversenye. 19.30. Mit üzen a rádió? 20.25. A m. kir. Operaház előadásának ismertetése és szereplőinek közlése. 20.30. A m. kir. Operaház „Francesca da Rimini“ előadása. Dalmű 3 felvonásban. Utána kb. 23.30. Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek és löversenyeredmények. Majd Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia-nagyszállóból.

FELTÖRÉSES
 Szent Rókus lábsósfürdő
 50 lel

Kapható gyógyművekről és leírásokról. — Főiskola

KÖZNYAI NYOMDASZTÁS ARAD, PÉTER ÁRPAH I. UL.

Minden jó háziasszony saját érdekében
 ügyel arra, hogy befűtseihez a valódi
„CELLOPHAN“-t
 használja és óvakodik silány utánzatoktól. A valódi
 „Cellophan“ szabadalmazott boríték van.

felírással kerül forgalomba. — Kapható minden jobb papír-, fűzer-, csomagoló- és üveghandikarban. — Amennyiben valahol nem szereshető be, bővebb felvilágosításért forduljon „Románia“ r. t.-hoz, Timisoara I. Bányai ház. 2319

NAGYBAN LINOLEUM KICSINYBEN
 VIASZKOSVÁSZON, GUMMIÁRUK, VIZMENTES PONYVAK,
 bőrutánzatok, kókusz lábtörölők, gummikabátok,
 fürdősapkák, fürdőcipők, kalocsnik, gummijátékok
 stb. és választékban, szolid árak mellett:
STECKL ADOLF LINOLEUM ÁRUHAZA-ban ARAD, Bul. Reg. Maria S.
 BRAȘOV, BUCUREȘTI.

Gőzmosodámat áthelyeztem
 Str. Consistorului No. 35.
 (Batthyány-ucca)
saját házamba teljes üzemben
 modernül felszerelve.
 Vállalok férfinget, gallért és kézelőt.
 További pártfogást kér
Buttinger Teréz.

A világsi (síriai) „Central”
 vendéglő és szálloda
 teljes berendezése
 a helyszínen május hó 8-án,
 délután 3 órakor
 birói árverésen eladatik
 Felvilágosítást nyújt: 2501
Irányi Mór, Pancota.

Sofför iskola.

Okl. astragvári gépészmérnök vezetésével elsőrendű kiképzés,
 Ford és Buick autokon. Tandíj
 2500 lej. Uri vezetőknek külön
 tanfolyam. Gyorsított egyéni ki-
 képzés. 2510

Str. Mărășești 11. (Kossuth) I. 1 ajtó.

A Crème Simonnal való bedörzsölés valódi becező az arcnak. Nem száraz és nem zsíros, ellenben a legteljesebb simulekónysággal hatol be a bőr pórusaiba. A

CRÈME SIMON

Használati utasítás: mosakodás után, a még nedves arcát enyhén bevonja a crème-mel és könnyed dörzsöléssel a pórusokba jutítja, majd pedig felzárja egy tőrülkötökkel.

SIMON - puder és szappan - PARIS

CEMENT- és AGYAGIPARI GÉPEK,

u. m. cementtetőcserepek, üreges-betonblokkok, cementlapok, csövek, kutgyűrűk, vályuk stb. gyártására. Ia. cement-festékek. Agyagtégla és cserépresek, hengerművek, közútok, komplett cement- és agyagipari berendezések.

Raktárról szállít a:

„MODERNA” Épitőipari Gépek R-T,
 Brașov, Kis-ucca 12. szám.

Mielőtt gépeket vásárol, tekintse meg raktárunkat

Költségtetések, prospektusok, árajánlatok

HIRDESSZEN a 44 éve fennálló ARADI KÖZLÖNY-ben!

ABBAZIA
 ÉS LAURANA
 AZ ADRIÁN SZÉP 100. TAVASZI NAPSÜTÉS INFORMÁCIÓVAL A FÜRDŐÉRTÉKELÉS SZOLGÁLA ABBAZIA VIII. ANGIOLINA

LITHYNIA

PAPTAMASI ÁSVÁNYVIZ.
 Vese, hólyag és nefe bántalmak legjobb orvossága
 Képviselet: KARDOS MIKLÓS Arad, Str. Eminescu 36

ÉRETTSÉGIRE

középiskolai, polgári és magánvizsgákra előkészít:

GALGÓCZY magántanfoiyam
 Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 3.

Rádió!

Saját érdekében mielőtt Rádiót vesz, hallgassa meg

a lipcsei vásár slágerét a

„Schaub”

hálózati és szárazelemes készülékeket.
 Vezérképviselet: Weisz & Co. Arad,
 Str. Eminescu 14. — Képviseletet átadunk.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közzétételért nem vállalunk felelősséget.

ÉRTELTES.

Tisztelettel értesítjük b. üzletfeleinket, hogy irodánkat f. hó 1-ével

Str. Horia (Széchenyi) 2. sz.
II. emelet helyeztük át.

„STEUA ROMANIEI”

Román Biztosító Társaság
 ARADI VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

ÉRTESETJÜK,

hogy

irodánkat áthelyeztük

a Str. Cloșca (v. Szent László-ucca) 2. sz. alá
 Gr. Porcia ház, evangélikus templommal szemben

Teljesítmény: 10510

„INTERCONTINENTALE”
 Román Szállítványozási és Közlekedési R.-T. Arad

Dr. Fuchs Albert

ügyvéd, irodáját

Str. Consistoriului 11. sz. alá helyezte át. Telefon: 244.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett drága jó halottunk

nagycsepcsényi és muthnai
Vladár Menyhért

temetésén résztvettek, koporsójára virágot helyeztek, részvétük kifejezésével mély nagy bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ez-
 uton mondunk legkíméletesebb köszönetet.

2497

Vladár-család.

Szabó András építővállalkozó

irodáját Arad, Strada Ghiba Birta No. 12. (volt Varjassy József-ucca)

helyezte át.

DR. SZABO ISTVAN

szerkesztésében

PANORÁMA UTIKÖNYVEK

az egyetlen magyar könyvsorozat, mely a háború utáni összes változások figyelembevételével friss, modern és megbízható kalauza az utazóközönségnek. Az első sorozatban megjelentek, vagy időhöz nem kötötten megjelentek: 1. Abbazia és az olasz Quarnero, 2. Balaton, 3. Velence és Lidó, 4. Karlsbad és környéke, 5. Budapest, 6. Merán és Déltől, 7. Szlovákia fürdői és a Tatra, 8. Semmering és környéke, 9. Wien, 10. Nizza és a francia Riviera.

A második sorozatban: 11. Dalmácia és a juozsláv partvidék, 12. Svájc, 13. Triest és az Adria fürdői, 14. Grác és a stájerországi fürdők, 15. Marienbad, Franzensbad, 16. Salzburg, Badgastein, Salzkammergut, 17. Az erdélyi fürdők, 18. Tirol, 19. A nemzetközi Duna, 20. A karintiai tavak.

A harmadik sorozatban: 21. Prága, 22. Postumia, 23. Az S. H. S. királyság fürdői és gyógyhelyei, 24. Páris, 25. Rogaska Slatina, 26. Róma, 27. Rimini és a középső Adria, 28. A Keleti és az Északi tenger, 29. Nápoly, 30. Genua és az olasz Riviera.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, V., Visegrádi-ucca 32. A Panoráma Utikönyvek minden könyvkereskedésben és menetjegyirodában kaphatók. Az egyes füzetek ára 80 Lej. Könyvkereskedők rendeléseit Romániában Pallas, Cluj. Egyebütt a Panoráma Verlagsgesellschaft m. b. H. Wien, III. Kundmannngasse 12 intézi el.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGO HENRIK
 felel.

Vasárnap este 9 órakor MUZSIKUS FERKO IPAROS OTTHONBAN. Műsor után tánc. című 3 felvonásos operett kerül színre az. Beépődj nincs

Gazdálkodás megszüntetése miatt teljes gazdasági felszerelés és egy igen jókarban lévő **Fordson - traktor** eladó. **Erdélyi Ferenc** Arad állomási posta. 2388

INGYEN SZERELEM
a nálam vásárolt kályhák, régi kályhák és takaréktűzhelyek átrakása, javítása olcsó árak mellett **Lőrincz Imre** eszerpkályha raktára 1872 volt Józseftőherceg-ut 11.

Gőzhengert fur helyszínen a gépen és **S-as eséplőt** elad **Ranz Ottó**, Ujszentanna.

„RAPID“
Autogarage és javító üzem
Arad, Str. Grg. Alexandrescu 32. (volt Berossényi Miklós-uca). Vállalunk teljes garancia mellett mindennemű **Autó- és Tractor-javításokat**, ugyszintén egyes alkatrészek elkészítését, speciális rugókészítést, henger és forgattyutengelykiszőrülést, autogen hegesztést a legmodernebbül berendezett saját üzemünkben. **Fűtött kocsimosó**, garagierozás. 650 Szives pártfogást kér: „Rapid“ auto-garage **Barthl & Tokody.**

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.
Aulirott mint a vagyonbukott Gáll Samu, brádi kereskedő csődtömeggondnok közhírré teszi, hogy a csődtömeg, amely áll a csődleltár 1-3,6-268 tételek alatt foglalt 203740 lej 15 bani beszerzési és 184286 lej 05 bani becsértékű üzletberendezési tárgyak és borkereskedési és textil árukból, ugyszintén a csődleltár 269-314 tétele alatt foglalt 31504 lej beszerzési és 26456 lej becsértékű borkereskedési és textil-árukból 1929. június hó 1-én délután 4 órakor árverés útján elfognak adni a dr. Tatar Eugen ügyvéd csődválasztmány elnök ur irodájában Déván. Zárt írásbeli ajánlatok 1929. június hó 1-ének déli 12 órájáig dr. Tatar Eugen ügyvéd csődválasztmányi elnök urnál Déván, avagy aulirottnál Brádon adandók be, hol a részletes árverési feltételek is megtekinthetők és árverelni szándékozók által aláírandók.
Az áruaktár és leltár aulirott csődtömeggondnok közbenjöttével Brádon a hivatalos órákban megtekinthetők.
Brád, 1929. április hó 27-én,
Dr. Gláva Cornel. csődtömeggondnok.

Buziás gyógyfürdő (Román Nauheim)
Nátrian szénsavas radioactív sós-vasas forrásvizekkel. — Biztos gyógyhatás szervi, elhízásos érelmeszesedéses szív és vérkeringési zavaroknál. Vesebei, vérszegénység, izomcsúsz, hólyaghurut és kimerüléses idegesség esetén.
Női betegség, a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezések nyomán fellépett idegbajok (Tabes etc.) eseteiben a legjobb eredménnyel. Természetes szénsavas sós-vasas fürdők. Ivókurák. Szakszerű orvosi kezelés, kitűnő konyha, elsőrendű szállodák, diétás penziók mérsékelt árral.
Uj modern uszoda napfényes stranddal.
FÜRDŐIDÉNY MÁJUS 15-TŐL OKTÓBER 1-IG. — Prospektus, felvilágosítást szívesen küld.
Muschong Buziási Gyógyfürdő R. T.
Füzdőigazgató: BUZIAS, BÁNAT.

Lukács vizvezetői- és csatornázási berendező. Szakszerű javító-műhely. — Arad, Str. Brattanu 19. (v. Weimer-ucca)

Üzletfelosztás
hatóságilag engedélyezett végkiárúvitással! A 30 év óta fennálló **Fratii Berta Testvérek** vaskereskedés visszavonulás miatt feloszlik. A raktáron levő áru minden elfogadható áron kerül eladásra. 2308

PUCH kerékpárok
női és gyermek gépek kedvező lefizetésre állandóan **Fáblán Comp** ARAD, Str. Metianu 16.

Fick József intézetét v. Karolina-uccából, v. Rákóczi-ucca 14. sz. alá saját házába helyezte át, hol továbbra is a legolcsóbban és legkezebben foat és tisztít. Fick: volt Boros Bányász 26. szám.

2 lakásos magánház mellékhelyiségekkel, **olcsón eladó** Arad, Strada Doamna Balaga No. 208/b. (volt Demeter-ucca) 2497

Pucher-féle cserépkályhák
saját gyármánya tűzhelyeim egyedül lerakata nagy választékban. Kályhák átrakása, javítása és tisztítása szakértő személyek felügyelete alatt eszékölőitnek **PANKER VICTOR** ARAD, Piata Avram Iancu No. 2. (volt Szabadság-tér)

TRITRON RADIO
SD 4, UD 4, XD 4.
A legjobb kombináció egy transzformátorral képesek 3 lámpás készüléknél.
Minden jobb üzletben kapható Raktár kereskedők részére: **A. EICHNER**, CLUI, Strada Morandului 18.

Fogászat.
Foghuzás (érzéketlenítés) ... L. 40
Fem fogak (Randolt) drb. ... L. 100
Arany koronák drb. ... L. 250-300
Fehér fogak kantschakra drb. ... L. 50
Frida D'Moudjalled
vizvezetői fogászno 6806
Arad, Str. Mărășescu 11. (Kossuth uca) Vidékieknek fogmunkálatok 24 óra alatt eszközölhetők

Prof. Dr. Péter-féle Epekő-Tea
Bizonyított tény, hogy az emberiség 10 százaléka epekőben szenved. Ezen káros és fájdalmas betegség gyógyítása sok akadályokba ütközik és mindenki kellemes meglepetéssel tapasztalja a **Prof. Dr. Péter-féle Epekő elleni tea** meglepő hatását, mely görcsös fájdalmaitól megszabadította. Az epekőben szenvedők igyanak naponta 1 csésze teát este lefekvés előtt vagy a délutáni órákban.
Egy eredeti kuradoboz ára 122 lej, mely körülbelül 4 heti tartamra elegendő. Egy próba csomag ára 44 lej.
A Prof. Dr. Péter-féle Epekő elleni Tea minden gyógyszertárban és drogueriában kapható. Ha beszerzése nehézségekbe ütközne uev forduljanak lerakatunkhoz CSILLAG-gyógyszertár Brassó, Hosszu-ucca 5. szám.
Ismerető könyvecskét, használati utasítással és a gyógyszer hatáosságát bizonyító közönség-iratokkal, kiváncsi bármikinek ingyen és iramok küld a romániai vasárkereskedésért
DROGUERIA STANDARD BUCUREȘTI I., Str. Zeriilor 2.

Eladó:
Beiváros 4 lakásos ház évi 21.000 lei jövedelmmel, 420.000 lejért. Beiváros 6 lakásos emeletes ház, 16.000 lei haví jövedelmmel, 1.300.000 lejért. A beivárosban és közelében több üzletház 400-900.000 lejig. A volt Eötvös-uccában bérház 1.000.000 lejért. A beivárosban emeletes ház 2 üzlettel, 1x5, 2x3 és 2x2 szobás lakással, 1.150.000 lejért. A beivárosban több magánház 3-6 szobás elismarható lakással, kortól 500 ezer lejtől 1.200.000 lejes árral. A beiváros központján nagy jövedelmet hozó bérházak 2-6 millió lejes árral. Arad környékén szállók, 1 hoktól 20 holdig, teljes felszereléssel. Arad és Temes megyében köz- és motorművek 500 ezer lejtől 3 millió lejes. Ár. Aradon iparvállalatok, fűszerüzletek, vidéken vendéglők és szállodák. HAASE ALBERT rodtu Arad, Str. Eminescu 12. (Dok F.-u.) Alapítva 1919. évben.

Uj óra- és ékszerüzlet!
Piata Avram Iancu 18. (volt Szabadság-tér) **A. LOSONCZY és COMP.**
Mindennemű arany, ezüst és ékszer-árak Fredz esob- és illiórák, ugyszintén mindennemű óra és ékszer javítások, valamint vésnöki munkák szolid árak és garancia mellett elvállaltatnak. 2870

Szép megal butorozott szoba
konyhával, magános, urinó vagy hámpár részére kiadó. — Ugyanott több-
féle butor eladó. 2498
Volt gróf Károlyi-ucca 18. sz.

Bank kölcsönök
leljen és pengőben házakra és földekre a legolcsóbban az ORAI folyódeítatok **HAASE ALBERT** irodája Arad Strada Eminescu (Dok F.-ucca) 12.

TEKINTSE MEG
SALGÓNÉ, STR. HORIA
(Berossényi-ucca) 1. szám alatt levő csuas felszerelt bizemányi üzletet.

LOEWE RADIO
HANGOSAN BESZÉLŐ ANÓD OTLO HANGDOBOZ
RADIO GRAMAFON hangdoboz **Rácsellenállás**
Vakuum-Rácskondenzátor.
Mindenobb szaküzlet or konyha ok
Vendégléveslet: **Irg. V. VERTES**
A R A D, Piata Luther I.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel írt szavak aláhúzóval. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézősködékre válaszolunk. Ajánlatok jellegű levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

LEVELEZÉS.

KÖZÉPKORU, jóállású úriember komoly ismeretségi körrel keresi, csinos nő némi vagyonnal. Levelet „Szolid” jelzőn az Aradi Közlöny kiadója kérék. 2507

Villanyszerelési anyagok legolcsóbban Varga és Bossafield-nél Arad, Centrál szálló mellett.

ALKALMAZÁS.

URINŐ kitérő referenciákkal, házvezetőnői, anyahelyettesi állást keres helyben vagy vidéken. Szíves ajánlatokat „Családtag” jelzőre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér.

KERESEK 5 járatu mármohoz részese molnárt. Spanyol, Maderat. 2401

SUCHE deutsches Fräulein mit meh-jährigen zeugnissen zu 5 und 6jährige Mädchen nach auswärts. Béla Braun, Chisineu. 200

PERFEKT szobalány azonnali belépésre kerestetik. Cím Hirscau Mór, Str. General Berthelot 8. 2473

IDŐSEBB ur keres intelligens nőt, aki perfekt főz és a háztartás minden ágában teljesen jártas. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2490

MINDENES főzőleány felvétetik Radnai-ut 37. sz. 2373

FŐZNI tudó mindenes leányt keresek vidékre. Damjanich-ucca 8. sz. 2502

ROMÁNIAJKU nevelőnő, ki perfektül beszél magyarul, azonnali elhelyezkedést keres. Címe az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2513

LAKÁS.

KETTŐTŐL-négy szobás körüli földszintes lakások kiadók. Értekezhetni Szalai ügyvédnél. Str. Cloșca 5. 2517

KÉT SZOBÁS, szükséges mellékhelyiségekkel álló udvari lakás a volt Szabadság-tér közelében kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

ELADÓ esetleg kiadó augusztus 1-től 4 szobás kerti villa. Bulev. Regele Ferdinand 24. 2495

KÉT különálló, egymásbanyiló szoba a Szabadság-téren garzonlakásnak vagy irodának kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2493

IRODÁNAK alkalmas két különbejáratu, egymásbanyiló szoba, esetleg butorral kiadó. Megtekinthető délután 3-4 között. Dr. Seidner Frigyesné. Str. Eminescu (Deák Ferenc-ú.) 24-26. 2503

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnalra

KIADÓ.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1357

ELEGÁNSAN butorozott gyönyörű szoba disztingált úriembernek kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2506

KÉTSZOBÁS, előszobás, ujonnan festett uccai lakás gyermektelen házaspárnak kiadó. Szt. Péter-tér 15. 2511

KÉT szoba város központjában, egy uccai, egy udvari, május 15-re kiadó. Külön bejárat. Cím Rudolf Mossenál.

„TYPOGRAFIA CONCORDIA” Arad, Str. Románului 6. sz. házában — földszint balra —

2 (kettő)

irodának, műhely, vagy raktárnak igen alkalmas 2481

szoba azonnalra kiadó.

Bővebb felvilágosítást ad:

IOSIF HARTAU, házmaster.

VÉTELÉSELADÁS.

ELADÓ egy magánjáró cséplőgarnitúra, a kazán 8 HP. Umrath 17 éves, a cséplő Hoflher & Schrantz gyártmányú 18 éves. Értekezni lehet Garlati Gáborné. Rovine (Magyar-Pécska) 704. 10511

TÜKRÖS GARDEROB SZEKRENY, könyvszekrény, íróasztal, nyest bőr, kredencek, komplett ebédlő, háló, szalon berendezések, vitrinek, antik butorok, storeok, dupla ágyterítő, velencei aranyszínezett kónsol tükrök, intarziás garnitúra, Biedermayer garnitúra, tézóra és girandó antik óra, fali óra, szekrények, asztalok, székek, kávé servise, képek, vázák, kristályüvegek, vitrintárgyak, antik asztali lámpák, márkás porcellánok, tenisz rakettek, fonott nádítótok, őszecsukható kerti székek, ping-pong asztal stb. eladók. SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

NAGYMENNYISÉGŰ PLÉHPÁNT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1151

ELEVATOR jókarban, eladó. Stojanov Péter, Vinza 1199. 2479

ÜRES FESTÉKES HORDÓK eladók. — Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1454

TISZTA, MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Alkalmi házvészek!

A volt Wesselényi-uccában kétszobás magánház vízvezetékekkel, szép telekkel 250.000 lej. Belvárosi üzletes sarokház 1x3, 1x1 szobás lakással, üzlet-helyiséggel 300.000 lej, 100.000 lej készpénzzel átvehető, a hátralékos vételár 5 év alatt törleszthető. A volt Gyár-uccában 3 szobás egyszerűbb ház 160.000 lej. Öt lakásos ház 450.000 lej. Háromlakásos ház 1x3, 2x2 szobás lakással 480.000 lej. Paulinon 4 szobás villaszerű ház 1 hold csemegetővel 300.000 lej. Ghiorcon 4 szobás uri nyaraló, 1 hold szőlő és gyümölcsösökkel, a főmező álló közvetlen közelében 420.000 lej. Új gyárépület ipari árammal, 300.000 lej. Kettős telek 3 szobás házzal 250.000 lej. Bővebbet: GYÖRFFY „MURES”-irodájában Str. Unirel (Fábián G.) 13.

Autó-karosszériát

luxus- és teherautóakra legjobb kivitelben, modern formában és legolcsóbban épít

Ij. Muszka József Str. Muresianu 1. (Saját ház.)

Villanyerőre berendezett autó-karosszéria üzem. Szállít és raktáron tart luxus-, teherkocsit fémalkat kész és félkész állapotban.

„Kettyu” mosóda

Str. Consistoriului (Batthyány-ú.) 7. Flecher Eliz-palota mos, fest, tisztít! Legpontosabb kiszolgálás.

Mielőtt rádiót vásárol, saját érdekében okvetlen hallgassa meg az

EUMIG háromlámpos

és **EUMIG négylámpos**

készülékeinket.

A VALVO-CSŐ

külföldön már nagyon keresett, legtekintélyesebb az összes frekwenciákhoz, kapható:

SIRIUS

elektrotechnikai és mechanikai vállalatnál

ARAD,

Str. Eminescu (v. Deák F.-ucca) 1. Fehér Kereszt-épület.

KERESEK Biedermayer álló tükröt, szék porcellánokat, poharakat, külön-külön butorokat, antik szalonokat, órákat, székfűzőket, vitrineket, stb. Kiváló minőségű és meggyőző. Salgóné bizományi üzlet. Str. Horia 1. (Széchenyi-ú.) Neuman-palota. 1000

NAGY honapra tenyésztett amerikai fésű Lembern tyúk tenyésztőjéi tulajdonát 250 lej. Tavalyi fehér orping-pon karkok darabja nagyszám szerint 200-300 lej. Terméketlen tojások kicseréltek. Beterlein jegyző. Taut. Arad-nyegy. 2169

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 600

ELKÖLTÖZÉS miatt eladó egy 1 évig használt 54 II. 1380 mm. MÁV golyóscsapágyas 8-as cséplő kombinált, herceftővel, egy eredeti MÁV. gépjármű CFU, magánjáróval fa-szén és szalmáiú tésre berendezve, teljes felszereléssel. Cím Ioan Balaj gazdálkodó Gurbedin (Görbed.) 2354

ÜZEMKÉPES cséplőkazán olcsón eladó. Káfr: Seleus. iud. Arad. 2407

EBÉDLŐBERENDEZÉS eladó. Piata Lup 17. 2459

Maculatura papir 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Olcsó házak!

Kövezett főútvonalon új üzletes ház, 5 lakással 375.000 lej. — Variassv Lajos-ucca közelében 2 szobás lakóház istállószerű, 520 □-l telkekkel 150.000 lej. — Puskaország közelében szoba konyhából álló új ház 215 □-l telkekkel 50.000 lej. — Szabadságtérhez 3 percnire 2x3 szobás, fürdőszobás 1x1 szobás lakásból álló ház 625.000 lej. — Ferenc-tér közelében 1x5, 1x3 szobás, fürdőszobás, előbbi parkettás 820.000 lej. — Vasúthoz közel 19 lakásos bérház 200.000 lej jövedelemmel 1.400.000 lej. — Főtéri emeletes bérház 650.000 lej jövedelemmel, 4.000.000 lej. — Ezekon kívül a bel-és külvárosban több kisebb-nagyobb magán- és bérház valamint telkek eladására van megbízásom. Bővebbet **HATSCHEK** Str. Mărășesti (Kossuth) 60. földsz. 4

OKTATÁS.

ASSZONYOK, lányok részére állandó varró és szabásati tanfolyam. Str. Eminescu 6. 4687

ELLÁTÁS.

ELSŐRENDEŐ házikoszt házhoz szállítva is kapható. Ugyanott egy nagy szalon tükrök eladó. Cím Calea A. Saduna 95. 2505

INGATLAN.

ÖVARTÉREN, a Marospart legszebb helyén egy háztelék előnyös feltételek mellett eladó. Str. Barănu (Rákóczi-ú.) 16. portásnál. 2443

EGY-ház eladó Ujmikelaka. Str. Col Hesz. Balázsne. 2476

VOLT Szél-ucca 23. számú kisebb ház átvehető lakással eladó. 2494

PRIMA SZANTÓFÖLD 50 kishold, épületekkel öt évre bérbeadó város alatt. Bővebbet Str. Consistoriului 46. 2491

ÜZLETEK.

CSERMÓN jóforgalmu szikvizgyár 1850 üveggel olcsó áron eladó. Érdeklődni lehet Teiszinger Lászlónál, Comlous. 2477

NAGY pince műhelynek alkalmas és 2 kisebb lakás kiadó. Str. Cuza Voda (Thököly I.) 25-27.

MŰHELYNEK, garázsok helyiségek kiadók. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2515

KÜLÖNFÉLEK.

GARAGE BOX kiadó Str. Gh. Birta 26. 2129

9 járatu vámmalmomba, új szerzőszámmal, szakképzett, igyekvő **molnár** kerestetik június 1-ére. Asztalosmunkát értők, románul beszélők előnyben. — Levélnyi ajánlatok, fizetési igények és eddigi munkahelyek megjelölésével: **ZAPPE FELNAC**, jud. Timiș. — Személyes megjelenés csakis felszólításra kívántatik. 2476

Nincs oly ügy, vagy megbízás, melyet garantált sikerrel el ne intézne Bucarestiben **KUNSTLER VIZUMIRODA** Arad, Bul. Regina Maria 22. —: Dácia szállóval szemben. —: Telefon 86.

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gőz-nyomtatásalajdonos: Aradi nyomdávalal.